

Umění darovat 2026

Mladá filantropie

Šéfredaktorka: Monika Fenclová (Tomíčková)

Redakce: Anna Slaninová, Lucie Černohlávková, Zdeněk Mihalco, Hana Morávková, Monika Fenclová

Editorky: Lucie Černohlávková, Hana Morávková

Grafický design: Jakub Šolín

Korektura: Zuzana Noviková

Fotografie: David Bruner, Zuzana Bönisch, Viktor Pfluchta, Petr Polanský, Jan Faulkner, Markéta Zelenková, TechCrunch Phoebe Gates
2025 TC Disrupt

Tiskárna: PBtisk, a. s.

Vydala Nadace Via v roce 2026.

www.nadacevia.cz

Děkujeme Fakultě multimediálních komunikací Univerzity T. Bati ve Zlíně za možnost využít její fotoarchiv pro obálku a vnitřní strany této publikace.

Vydavatel:

Hlavní partner:

Partneři:

OBSAH

- 5 Úvodní slovo
- 6 Anketa
- 8 Rok 2025 ve filantropii
Zdeněk Mihalco
- 12 Mít tu drzost chtít lepší svět
Anna Slaninová
- 22 Bez agentury, honorářů a zázemí spustil úspěšnou vánoční sbírku a oslovil tisíce lidí
Monika Fenclová
- 26 Generace Z nečeká, až zbohatne. Místo toho dává, sdílí, mobilizuje a nebojí se o tom mluvit
Tereza Ocetková
- 28 Generace Z mění pravidla pomoci: Méně peněz, více akce
Hana Morávková
- 32 Jak mladí mění svět. Podpora aktivních studentů roste a jejich úsilí ocenil i prezident
Lucie Černošlávková
- 36 Přišlo nám přirozené přetavit naši tvorbu do pomoci konkrétním lidem
Anna Slaninová
- 40 Možnost pomáhat byla jedním z důvodů, proč jsem chtěl vlastní byznys,
říká spoluzakladatel miliardového FTMO
Zdeněk Mihalco
- 44 Co mají společného pojišťovna, oblíbené espadrilky a jedna čokoládovna?
Všechny jsou příkladem nekonvenční zahraniční filantropie
Lucie Černošlávková
- 48 Praxe místo teorie: Jak Univerzita Tomáše Bati učí studenty efektivně pomáhat
Monika Fenclová

26

Mladá filantropie

„Jak můžu využít svůj čas, abych smysluplně pomáhal? A jak uplatnit to, že něco umím?“ V Nadaci Via jsme díky podpoře našich velkorysých dárců otevřeli na několika univerzitách předmět a lekce zaměřené na filantropii. Z častých dotazů studentů a studentek i z průzkumů vyplývá, že nastupující generace vnímá filantropii komplexněji než generace jejich rodičů.

Zjednodušeně řečeno, mladší lidé ji nechápou jen jako posílání finančních darů. Společenská odpovědnost prostupuje jejich každodenním životem mnohem výrazněji – od pomoci při živelních katastrofách přes pravidelné dobrovolničení a zapojování do života místní komunity až po angažovanost a občanský aktivismus se snahou ovlivnit veřejné dění.

Filantropie nastupující generace je pestrá, stejně jako fotografie studentů a studentek Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, které zdobí letošní obálku a další stránky naší publikace Umění darovat.

Přeji vám inspirativní čtení.

Zdeněk Mihalco
ředitel Nadace Via

1. V čem se podle vás liší pohled mladé generace na filantropii od generací předchozích?

Jan Barva

student Právnické fakulty MUNI a zakladatel projektu VOICES for RIGHTS

1. Myslím, že filantropie už není vnímána výhradně jako doména bohatých jednotlivců a velkých nadací. Řekl bych, že mladá generace si více uvědomuje, že pozitivní změnu může vytvářet každý – skrze každodenní jednání, solidaritu a aktivní zájem o druhé. K tomu přispívá i dnešní doba, která nabízí výrazně širší paletu možností, jak konat dobro a prosazovat systémové změny, než tomu bylo dříve. Filantropie se tak stává přirozenou součástí života, nikoli výsadou úzké skupiny lidí.

2. Pro mě je filantropie do velké míry o „vracení nazpátek“. Uvědomuji si, jak privilegovaný život žiji – mám podporující rodinu a přístup ke vzdělání, které mi umožňuje se rozvíjet. Snažím se proto příležitosti, které jsem dostal, proměnit v pozitivní přínos pro společnost, jejíž jsem součástí. Ve své vzdělávací a projektové činnosti se proto zaměřuji na rozvoj kritického myšlení, argumentačních schopností a vzájemného pochopení, které považuji v době rostoucí polarizace za klíčové. Věřím, že rozvoj těchto kompetencí může vést k větší společenské odolnosti a hlubší sounáležitosti.

Mikuláš Minář

zakladatel a předseda Milionu chviliek pro demokracii

1. Mladá generace vnímá filantropii méně jako jednorázový akt a více jako dlouhodobý postoj. Nejde jen o darování peněz, ale o angažovanost, věnovaný čas, podporu svým hlasem na veřejnosti a přijetí vlastní odpovědnosti. Často chceme rozumět příčinám problémů, nikoliv jen mírnit jejich důsledky. Filantropie se tak propojuje s občanskou odvahou, ochotou vstupovat do veřejného prostoru a ochotou nést osobní riziko. Je méně anonymní a více hodnotová.

2. Snažím se přispívat k tomu, aby lidé neztráceli víru v demokracii, svobodu a vlastní vliv na svět kolem sebe. Podporuji aktivní občanství, dialog a schopnost stát si za hodnotami i v nejisté době. Věřím, že změna začíná tam, kde se lidé přestanou bát a znovu uvěří, že na jejich postoji záleží.

2. Jak byste chtěl/a zlepšit svět vy, čemu byste chtěl/a pomoci?

Ester Aylin Yildizová

studentka a spoluzakladatelka festivalu Lidskosti

1. Nechtěla bych mluvit za celou generaci a zároveň se necítím být dostatečně kompetentní k tomuto srovnávání, protože každá generace žije v jiném kontextu a zažívá jiné problémy. Mám pocit, že se nacházíme v době plné humanitárních krizí, válek a bolestných okamžiků, se kterými jsme denně konfrontováni, a často tak prožíváme pocit bezmoci. Filantropii vnímám jako možnost, jak se tohoto pocitu zbavit. Myslím, že si je naše generace této možnosti vědoma, a také tu chceme být jeden pro druhého.

2. Mým dlouhodobým cílem je otevírat témata a problémy, které naše generace řeší. Myslím, že se nám to v projektu LIDSKOSTI společně s kolegyněmi Evou, Marií a Grétou daří. Vytvořily jsme prostředí, kde se lidé nemusejí bát mluvit o svých pocitech a otevřít se umělecky. Propojujeme umění s aktuálními tématy a prostorem pro diskuzi, která může v dnešní polarizované společnosti stavět mosty.

Dorotea Mejstříková

projektová manažerka Akademie Díky, že můžem

1. Pomoc druhým je pro ně součástí identity a způsobem, jak měnit svět. Často si ani neuvědomují, že už filantropy jsou – nikoliv mecenášstvím, ale věnovaným časem, energií a vlastně i odvahou. Z průzkumů vyplývá, že víc než předchozí generace věří, že svou aktivitou dokážou přispět k řešení společenských výzev. Mají navíc skvělé vzory v rodině, mezi vrstevníky i osobnostmi veřejného života. A na to se dá moc hezky navazovat.

2. Chtěla bych mladým lidem dodávat zdravé sebevědomí v tom, že dokážou měnit svět kolem sebe k lepšímu. Aby si víc věřili, nebáli se být iniciativní a přijali, že k cestě za angažovaností patří i chyby. Mnozí dělají báječné věci už dnes, jen o sobě pochybují. Bylo by skvělé, kdyby jim víc věřilo i okolí a přestalo se bát jejich nadšení. Právě na tom se snažím pracovat.

Rok 2025 ve filantropii

Pokračující válka na Ukrajině, ale také nové společenské výzvy. Jaké byly zásadní počiny ve filantropii ve světě i v Česku v roce 2025?

Foto: archiv organizací

Rekordní dar pro Ukrajinu

Ani více než tři roky od začátku ruské invaze na Ukrajinu nepřestávají dárci přispívat vysokými částkami. Tou vůbec nejvyšší byl loni dar ve výši 100 milionů korun na zbraně, který věnoval podnikatel Ivo Lukačovič. Tuto mimořádnou částku obdržela iniciativa *Dárek pro Putina* a jde o nejvyšší jednorázový příspěvek v historii fungování této sbírky. Lukačovič už v minulosti daroval 100 milionů korun na projekty pomáhající Ukrajině, a to po masakru v Buči. V podpoře Ukrajiny a ve fundraisingových kampaních pokračuje také řada českých organizací a iniciativ, například Post Bellum, Člověk v tísni či Koridor UA. Podpora Ukrajiny má také symbolickou rovinu. Například skauti s pomocí řady dobrovolníků už vyrobili a doručili v rámci iniciativy *Světlo a teplo pro Ukrajinu* přes 70 tisíc svíček, které přinášejí lidem na Ukrajině světlo do tmy.

Filantrop roku? MacKenzie Scott

Už podruhé za sebou označil portál Inside Philanthropy za filantropku roku bývalou manželku zakladatele Amazonu Jeffa Bezose. Ta dlouhodobě tvrdí, že bohatství je „náhodná koncentrace zdrojů“ a nemělo by být drženo jen jedním člověkem. V roce 2025 rozdělila 7,1 miliardy dolarů – což je znatelný nárůst oproti loňským přibližně 2 miliardám dolarů. Peníze směřovaly k neziskovým organizacím zaměřeným na vzdělávání a práva menšin. MacKenzie Scott také propaguje tzv. trust-based philanthropy, tedy filantropii založenou na důvěře, která nevyžaduje složitou administrativu a kontrolu. V Česku se k těmto principům nyní přihlásila například Nadace BLÍŽKSOBĚ, která významně omezila nutnou byrokracii a organizacím poskytuje dlouhodobou podporu.

Konec americké pomoci ve světě

Americký prezident Donald Trump zastavil financování vládní agentury USAID, která celosvětově poskytovala ekonomickou, rozvojovou a humanitární pomoc, včetně reakcí na katastrofy, podpory demokracie a lidských práv či boje proti chudobě a závažným onemocněním. Dopady tohoto kroku jsou celosvětové, s USAID dosud spolupracovala také řada českých organizací.

Rekordní potravinová sbírka

Do celonárodní sbírky potravin a hygienických potřeb se během jediného podzimního víkendu zapojilo přibližně 2800 kamenných obchodů a přes 6000 dobrovolníků. Podařilo se vybrat rekordních 719 tun zboží. Loňský výsledek je dosud nejvyšší za celých 12 let existence sbírky. Ta podle České federace potravinových bank zajišťuje přibližně desetinu objemu trvanlivých potravin.

Nejčastějšími příjemci pomoci ve výdejních jsou matky samoživitelky, dále také osamělí senioři, rodiny v krizi, lidé bez domova či lidé s handicapem.

Podvodníci vymámili z organizace miliony. Pomohli jí dárci

Během necelého měsíce poslali dárci plzeňské neziskové organizaci *Tady a Teď* zhruba pět a půl milionu korun. Právě o tuto částku ji loni na podzim připravili kyberpodvodníci. V ohrožení tak byly stovky klientů, kterým organizace pomáhá – lidé bez domova i rodiny s dětmi. „Vybralo se dokonce o něco více, než byla cílová částka,“ uvedla ředitelka organizace Michaela Stehlíková. „Podporovatelé nás podrželi a díky tomu můžeme pokračovat v naší práci.“ Organizace se po kyberútoku zaměří také na prevenci a osvětu v oblasti kyberkriminality.

Filantropický rekord v Londýně

Přes 83 milionů liber (asi 2,4 miliardy korun) vynesla v dubnu 2025 jedna z největších charitativních událostí světa – londýnský maraton. Jde o rekordní sumu, jejíž výtěžek překonal předchozí ročník o 20 procent a putuje na dobročinné projekty například sociálními službami, péčí o těžce nemocné či vzděláváním. Od roku 1981 činí celkový výtěžek této akce přes 1,3 miliardy liber.

250 příslibů na dobročinnost i pochyby

Další růst zaznamenala iniciativa *The Giving Pledge* zakladatelů Billa a Melindy Gatesových a Warrena Buffetta. Počet signatářů, kteří se v této iniciativě zavázali darovat více než polovinu svého majetku na dobročinné účely, přesáhl v roce 2025 hranici 250 miliardářů. Tento krok zvyšuje celkové finanční zdroje pro filantropii, ale také inspiruje další významné dárcy k dlouhodobému angažmá. Patnáct let po startu projektu se však objevuje závažné úskalí. Ukazuje se, že řada dárců, kteří již zemřeli, svůj závazek mnohdy nenaplnili – z dosud zesnulých jej splnila pouze asi třetina. Přesto iniciativa nadále pomáhá šířit povědomí o filantropii majetných mecenášů po celém světě.

Můžeš podnikat. A podělit se

Cílem vzdělávacího programu *Můžeš podnikat* je inspirovat středoškolské studenty k podnikavosti. Podnikatelé na středních školách představují svou cestu k úspěchu a ukazují studentům, jak se mohou v životě realizovat. A nejen to. Součástí projektu, který osloví až 8000 studentů ročně, je nově také filantropický rozměr. Čeští podnikatelé a filantropové studentům během devadesátiminutových seminářů představují svůj byznysový

příběh, a zároveň je díky podpoře Nadace Via inspirují přehledem svých dobročinných aktivit. Ukazují tak budoucím podnikatelům, že darování je běžnou součástí byznysu.

Filantropie součástí vysokoškolského studia

Jak s darováním začít a jak k němu přistupovat promyšleně? Kdo patří mezi výrazné osobnosti filantropie a jaký může mít dávání společenský dopad? Odpovědi na tyto otázky nově získávají i studenti českých vysokých škol. Ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci a díky svým dárcům realizovala Nadace Via svůj první pilotní předmět *Filantropie v praxi*, který studentům přibližuje principy odpovědného dárcovství a aktivního občanství. Zájem o spolupráci projevily i další univerzity – například Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně nebo Vysoká škola ekonomická v Praze. Vedle vysokoškolských kurzů připravuje Nadace Via také workshopy pro středoškolské učitele, kteří chtějí své studenty systematicky vést k filantropii, solidaritě a odpovědnému občanskému zapojení do veřejného dění.

Mimořádný dar Skautskému institutu

Dlouhodobá spolupráce a důvěra přinášejí výsledky. Před deseti lety věnoval investor Jan Barta pražskému Skautskému institutu 50 tisíc korun na nákup nových židlí. V prvních dnech ruské invaze na Ukrajinu s ním také provozoval dva humanitární hotely pro uprchlíky, které zajistily tři sta lůžek pro příchozí ženy a děti. Na podzim pak jeho firma Pale Fire Capital přislíbila podporu spolku ve výši 14 milionů korun na jeho rozvoj v příštích čtyřech letech. „Skautský institut na svém vlastním příběhu ukazuje, jak může v neziskovém sektoru z nadšeneckého nápadu vyrůst dobře fungující organizace, která v čase nemění svou vizi, ale dokáže měnit své fungování tak, aby zvětšovala vlastní dopad. To mě baví. Čím víc takových projektů, které budou mladým lidem ukazovat, že mohou věci kolem sebe aktivně ovlivňovat, tím líp,“ shrnul Jan Barta pro magazín CzechCrunch.

Jane Goodall

„Pokud mají mladí lidé dostatek informací a důvěry ve vlastní síly, a pokud si uvědomí, že jejich činy mohou mít skutečný dopad, dokážou změnit svět.“

“Young people, when informed and empowered, when they realize that what they do makes a difference, can indeed change the world.”

DÍKY! Akademie

Mít tu drzost chtít lepší svět

Text: Anna Slaninová
Foto: archiv organizací

Jejich příběhy spojuje jedna věc: neochota smířit se s tím, že věci „prostě nějak jsou“. Mladé lídryně Bára Stárek ze spolku Díky, že můžem, Johanna Nejedlová z organizace Konsent a mladý lídr Šimon Michalčík z hnutí Plant-for-the-Planet jsou zástupci nové generace filantropů, která do českého veřejného prostoru přináší nebývale čerstvý vítr. Jednak tematicky: zdvihají hodnoty svobody a občanské odvahy, otevírají otázky genderu a prevence sexuálního násilí nebo se věnují obnově lesů a boji s klimatickou krizí. Proměňují ale i samotné chápání filantropie jako takové. Ukazují, že abychom mohli začít měnit svět k lepšímu, není třeba vyčkávat, až budeme mít miliony na účtech. Stačí určitá míra drzosti – v tom nejlepší slova smyslu. Mladá generace filantropů vzala to, co měla – svoje přesvědčení, volný čas a neuvěřitelnou dávku odvahy – a se svými organizacemi dnes úspěšně ovlivňuje český vzdělávací systém, legislativu nebo obnovuje lesy. Především ale inspiruje další mladé lidi.

„Chceme ukázat, že jsou zde šikovní mladí lidé, kteří dokážou neuvěřitelné věci,“ říká Bára Stárek ze spolku Díky, že můžem.

Na den, kdy se seznámila s činností organizace Díky, že můžem, si Bára Stárek pamatuje úplně přesně. Bylo 17. listopadu 2014 a spolek tehdy poprvé organizoval Korzo Národní. „Na Národku jsem chodila od malička a rozhodně bych nikdy neřekla, že je to místo, kde by chtěl člověk trávit volný čas,“ směje se mladá lídryně. „To, že parta mladých lidí dokázala proměnit veřejný prostor v kouzelné místo, kde si lidé mohou připomínat historii a oslavovat svobodu, mě fascinovalo. Okamžitě jsem zatoužila být toho součástí,“ vzpomíná Bára Stárek, která pak v organizaci dlouhá léta působila jako dobrovolnice. „Parta kolem Díky, že můžem byla skvělá. Připadala jsem si tam jako ve velké rodině lidí sdílejících podobné hodnoty,“ vysvětluje Stárek a doplňuje, že když se ve spolku v roce 2020 otevřelo volné místo, okamžitě poslala svůj životopis. Uspěla a z pozice fundraiserky se brzy vypracovala na výkonnou ředitelku.

Pod Bářiným vedením se spolek proměnil v instituci, která svými aktivitami už nemíří jen k 17. listopadu, ale angažuje mladé lidi v tématech svobody, demokracie a lidských práv v průběhu celého roku. „Začali jsme hodně dupat do vzdělávacích aktivit,“ usmívá se Bára Stárek. Dnes spolek zaštiťuje šestnáct projektů,

díky nimž přibližuje desítkám tisíc studentů témata, na která český vzdělávací plán často nedosáhne. Jedná se například o výuku moderních dějin. „Sama jsem zažila, že jsme se ve škole bavili dva roky o Přemyslovcích a husitech, ale ani minutu jsme nestrávili obdobím po druhé světové válce, které nás ovlivňuje nejvíc. Stále se setkávám s tím, že by mladí lidé chtěli o nedávné historii vědět víc, ale učitelé tuto látku neprobírají. Proto jsme se na naší platformě *Díky, že můžem vzdělávat* rozhodli poskytnout učitelům nástroje, jak se studenty o moderních dějinách a podobných tématech diskutovat,“ vysvětluje Bára Stárek. Zdůrazňuje přitom, že na rozdíl od jiných organizací necílí jejich projekty jenom na učitele. „Pracujeme s mladými lidmi a věříme, že má smysl aktivizovat odspodu, přímo od studentů. Máme zkušenost, že dokážou na školách prosadit spoustu věcí a jejich aktivita má dopad i na učitele,“ míní ředitelka *Díky, že můžem*.

Velkou radost dělá Báře Stárek nová Akademie *Díky, že můžem* – celoroční rozvojový program pro středoškoláky. Ti mohou během pěti zážitkových víkendů objevit své silné stránky a učit se, jak tvořit a měnit věci kolem sebe. „Studenti, kteří Akademií prošli, nám píšou, že jim program dal sebejistotu a odvahu dělat věci, které si vysnili. Dojímá mě to, protože mi přijde, že takové ujištění jim od dospělých bohužel často nepřichází,“ myslí si Bára Stárek. I ve svém týmu vidí, že nastupující generace dokáže velké věci. *Díky* rozšíření vzdělávacích aktivit má dnes spolek nejen řadu

studentských ambasadorů na školách, ale studenti také z velké části samotný spolek tvoří. Organizační tým *Korzo Národní* má věkový průměr 16 let. Festival *Samet na školách* v letošním roce vedou dvě středoškoláčky, které mají na starosti celý projekt. „Je vidět, že studenti jsou strašně šikovní. Jen jim musíme dávat víc důvěry a podpořit jejich sebevědomí. Pak dokážou svoje vrstevníky nakopnout víc než banda dospěláků,“ upozorňuje Bára Stárek, která už deset let nesouhlasně poslouchá, jak je mladá generace zvykaná a vůbec ničeho si neváží. „Není to pravda. Z toho, jak se mladí lidé chovají ke svému okolí, jak se zapojují do občanské společnosti, jak přemýšlejí nad světem, jak volí, vidíme, že demokracie je pro ně opravdu důležitá,“ říká Bára Stárek. Nejvíc by si přála, aby mladá generace dostávala více prostoru ve veřejné debatě. „Právě kvůli svému demokratickému smýšlení, pozitivnějšímu přístupu k inovacím a ke změně nefunkčního status quo. Mladá generace nevidí jen to, co je špatně, ale vidí, jak by to šlo udělat jinak. Vidí příležitosti,“ vysvětluje Stárek. „Líbilo by se mi, kdybychom dokázali skrze naše projekty normalizovat, že se mladí lidé objevují ve veřejných pozicích, že jsou v politice, v nevládních organizacích, v médiích apod. A samozřejmě bychom chtěli zvedat procento mladých, kteří podporují demokracii. To je náš hlavní cíl,“ uzavírá ředitelka *Díky, že můžem*.

„Lítost nikomu nepomůže. K tomu, aby se svět proměňoval k lepšímu, raději sázíme na humor,“ říká Johanna Nejedlová z Konsentu.

„Byla to vlastně velká shoda náhod,“ vzpomíná Johanna Nejedlová na okolnosti vzniku organizace Konsent. Sama před lety zažila znásilnění. Když pak narazila na průzkum Amnesty International, podle něhož si 67 % veřejnosti myslí, že oběť nese za znásilnění spoluzodpovědnost, nazdviho ji to. „Ta data mě naštvala. A tak jsem průzkum sdílela a popsala při tom svůj vlastní zážitek. Hlavně jsem ale na konci příspěvku napsala, že bychom s tím měli něco dělat a ať se ke mně lidé připojí,“ vypráví zakladatelka organizace. Její post se začal virálně šířit. A Johanně Nejedlové se skutečně začali ozývat lidé, kteří chtěli přiložit ruku k dílu. „Na začátku jsem to úplně nedomyšlela, neměla jsem žádný konkrétní plán, ale pak, když mi lidé psali, už jsem jim nemohla říct ne,“ usmívá se.

V roce 2016, do roka od zveřejnění svého výbušného příspěvku, založila organizaci Konsent. „Název odkazuje k tomu, že jsme nechtěli dělat kampaň, která ženám říká, co nemají dělat, aby je nikdo neznásilnil. Chtěli jsme obecně zvyšovat povědomí o této problematice. A prevenci zaměřit na to, aby všichni dbali na souhlas během sexu a rozuměli tomu, co přesně znásilnění znamená,“ vysvětluje zakladatelka Konsentu. Začátky nebyly

lehké, nedařilo se získat granty a vypadalo to, že spolek bude muset svou činnost ukončit. Pak se ale naskytla šance: americká ambasáda vyhlásila speciální výzvu pro projekty na ochranu ženských práv. Konsent jako začínající organizace v soutěži uspěl a získal peníze, za které mohl připravit první úspěšnou kampaň *Když to nechce, tak to nechce*. Pak už se začalo dařit, následovaly další kampaně jako *Respekt je sexy*, *Respekt je profi* nebo *Respekt až na půdu*. Všechny byly mimořádně úspěšné.

Mimochodem, poslední kampaň *Obtěžování do hromadný dopravy nepatří*, kterou můžete potkat v českých autobusech a tramvajích, získala v únoru letošního roku cenu za nejlepší neziskovou kampaň na světě v mezinárodní soutěži Global Alliance. „Tuhle kampaň jsme měli v hlavě už od začátku Konsentu. Ve světě je totiž celkem standard, že podobné aktivity iniciují samotná města nebo dopravní podniky. Ta naše teď nejen vyhrává, ale hlavně zasáhla dva miliony lidí v Česku, z nichž se většina shodla, že to má smysl. A celé Česko díky tomu debatovalo o tom, jaké chování už není v pořádku,“ říká Johanna Nejedlová.

Jak si vysvětluje, že se kampaním Konsentu tak daří? „Zaprvé, u nás v týmu se málokdy říká, že něco nejde,“ usmívá se ředitelka. „Zadruhé, v obou našich hlavních tématech – sexuálním násilí a sexuální výchově – nikdy nevyužíváme smutku nebo lítosti. Naopak se snažíme dělat si legraci ze stereotypů a probouzet naši komunikací nadšení, že můžeme společně přispět k tomu, aby se

svět proměňoval tím lepším směrem,“ říká Nejedlová. Proto když Konsent upozorňuje na nějaký problém, snaží se k němu také navrhnout konkrétní řešení.

Největší hmatatelnou změnou, které se organizaci podařilo dosáhnout, byla legislativní redefinice znásilnění, která vešla v platnost v lednu 2025. „Na začátku nám říkali, že definice založená na souhlasu nikdy nemůže projít. Byla to velká věc, změnit zákon se nepodaří úplně každému,“ raduje se Johanna Nejedlová. Konsent se následně zaměřil i na oblast sexuální výchovy, kde také sklízí úspěch. „Ještě větší radost než ze změny zákona mám asi z toho, že nám čas od času napíší nějakí kluci, kteří díky nám přemýšleli nad svým chováním v minulosti a rozhodli se ho změnit. Sdílejí s námi, že se teď mohou chovat lépe a že jim spousta věcí dříve nedocházela. To je přesně ten důvod, proč o souhlasu a sexuálním násilí mluvíme. S těmi, kteří to dělají záměrně, uděláme málo, ale s těmi, kteří to pochopí a přehodnotí, můžeme pohnout. A to je asi to nejdůležitější,“ míní zakladatelka Konsentu.

A jaký je cíl, ke kterému Konsent směřuje? „Naším cílem je, abychom nemuseli existovat. Zároveň se ale ukazuje, že to asi ještě chvíli potrvá,“ směje se Johanna Nejedlová.

„Jako jedinci nic nezměníme, ale jako komunity ano,“ říká Šimon Michalčík z hnutí Plant-for-the-Planet.

Když byl Šimon Michalčík teenager, bojoval s myšlenkou, že svět končí a on s tím nemůže vůbec nic dělat: „Měl jsem pocit, že my mladí lidé jsme příliš bezmocní na to, abychom s klimatickou krizí něco udělali. Byl to hrozně depresivní dojem, v podstatě jsem zažíval klimatickou úzkost.“ Zlom přišel ve 14 letech, kdy si při pomáhání na festivalu Ekofilm náhodou sedl do sálu a zhlédl film o hnutí dětí, které sázejí stromy po celém světě. „Najednou se to ve mně přeplo. Příběh Plant-for-the-Planet mi dal inspiraci. Viděl jsem, že skupina mladých lidí něco změnila, a to proto, že jich byla spousta a dali se dohromady. Jako jedinci možná nic nezměníme, ale jako komunity můžeme. Došlo mi, že tím klíčem je se do takové komunity na mezinárodním poli přidat a v Česku ji třeba založit,“ vysvětluje mladý lídr.

Ve čtrnácti začal s přednáškami a dobrovolnictvím, v osmnácti pak rovnou řešil založení nadace Plant-for-the-Planet Czech Republic. Prvním počinem nadace byla výsadba stromů na Ostravsku. „Potřeba obnovovat lesy a ekosystémy je nová a čím dál urgentnější. Vznikla až na základě toho, že jsme neuvěřitelné množství lesů i přírodních ekosystémů zničili do takové míry, že se s tím teď planeta není schopna sama vyrovnat,“ říká Šimon Michalčík a upozorňuje, že „pouze“ zastavit kácení lesů a zabránit

ničení ekosystémů nestačí. „Musíme nejen zastavit degradaci přírody, ale zároveň obnovit co nejvíce lesů a ekosystémů tak, abychom navrátili planetě její schopnost regulovat klima,“ dodává zakladatel české pobočky hnutí.

Šimonu Michalčíkovi bylo jasné, že v pomoci planetě se nelze zastavit u hranic republiky, dokonce ani kontinentu. Klimatická krize je podle něj především projevem globální nespravedlnosti. „Máme pocit, že jsme malá země a nemůžeme nic změnit. Ale my jsme součástí regionu, který nese odpovědnost. Tropické regiony, jejich lesy a ekosystémy jsou klíčové pro celou planetu. Dopady klimatické krize tam lidé pociťují nejvíce, a přitom za ně nemůžou,“ vysvětluje Michalčík.

I proto česká nadace už od roku 2021 podporuje obnovu lesů v Ghaně. Šimon Michalčík se spojil s kamarádem Mohammedem z tamní pobočky hnutí Plant-for-the-Planet a společně pomohli komunitě farmářů, která kvůli požárům i kácení přišla o své lesy. Tím se stala velmi zranitelnou vůči záplavám, suchu a dalším dopadům klimatické krize, které se v místě rok od roku stupňují. Česká nadace pomohla s fundraisingem a společně se podařilo v komunitě vysadit už přes 100 tisíc stromů. Letos jich má přibýt dalších 300 tisíc. „Farmáři se díky tomu nebudou muset stěhovat. Budou mít stabilnější, udržitelnější živobytí, zdroje příjmu, budou moct poslat děti do školy. Zároveň se tam obnoví ekosystém důležitý nejen pro místní biodiverzitu, ale i pro globální klima.

To považuji za náš největší úspěch. A těší mě, že se nám podařilo získat úžasné dárcy z Česka, kteří našemu záměru věřili a šli do toho s námi,“ usmívá se Šimon Michalčík.

Když se Šimona zeptáte na motivace dárců, mluví o autenticitě. Na začátku totiž neměl žádné tabulky ani rešerše. Měl jen svou energii. „Dárci nechtějí slyšet, že svět je v plamenech. Chtějí pozitivní energii a líbí se jim, že chceme jedno konkrétní místo udělat lepším. Je to neuvěřitelně nakažlivé,“ míní. A „nakazit“ se snaží i své následovníky. „Chceme předávat iniciativu do rukou mladších lidí, kteří můžou zápasit s klimatickou úzkostí a s pocitem, že se nemají kde zapojit. Naším cílem je vytvořit v Česku komunitu mladých lidí, kteří budou posouvat téma obnovy lesů a ekosystémů kupředu. Klidně to už může být zaměřené na českou přírodu, která také potřebuje pomoc. Rádi bychom se dostali do pozice podpůrné organizace, o kterou se budou moct mladší hýbatelé opřít, ale energie už bude přicházet od nich,“ říká Šimon Michalčík s tím, že nastupující generaci plně důvěřuje. „Ten stereotyp, že mladí lidé nechtějí pracovat, jsem vůbec nevyozoroval. Naopak, když jsme dělali velkou akci pro lidi ve věku mezi 15 a 18 lety, viděl jsem jejich ohromné zapálení. Téměř jsem jim záviděl, že mají mnohem silnější základ s globálnějším, zodpovědnějším a solidárnějším pohledem na boj s klimatickou krizí, než jsem v tom věku měl já,“ uzavírá lídr české pobočky Plant-for-the-Planet.

„Cesta k úspěchu? Najděte si stejně naladěné lidi,“ shodují se lídři mladých organizací.

Když se podíváme na příběhy tří úspěšných mladých českých organizací, zjistíme, že mají několik společných jmenovatelů. Prvním je komunita. Bára Stárek, Johanna Nejedlová i Šimon Michalčík shodně zdůrazňují, že bez komunity a přátel, kteří sdílejí stejné hodnoty, by to jejich organizace ani oni sami

nezvládli. „Najděte si nějaké kámoše, se kterými budete na projektu spolupracovat. Je hrozně důležité mít kolem sebe lidi, o které se můžete opřít, na které se můžete spolehnout, a zároveň to s nimi bude zábava,“ říká Johanna Nejedlová z Konsentu.

Druhým prvkem je přijetí chyb. Nikdo z těchto lídrů nebyl na začátku profesionálem. Psát grantové žádosti, mluvit s médii či politiky, ale třeba i zvládat nenávistné komentáře – to vše se učili

za pochodu. A nebojí se přiznat, že se během toho dopustili řady chyb. „Všechny chyby, které jsem udělala, mě strašně posunuly. Když uděláte chybu, musíte se dokázat omluvit, přemýšlet nad tím, jak příště postupovat jinak, a nést si následky. To, že chyby jsou úplně lidské, je třeba normalizovat, a to i ve vzdělávacím systému,“ míní Bára Stárek ze spolku Díky, že můžem.

A tím třetím je pozitivita. Přestože řeší ta nejtěžší témata – jakými jsou znásilnění, klimatická krize nebo ohrožení demokracie – nikdo z nich nepropadá nihilismu. „Je pro nás důležité vytvářet kolem sebe pozitivní energii. Každý chce mít pocit, že je součástí něčeho většího,“ vysvětluje Šimon Michalčík z Plant-for-the-Planet.

Margaret Mead

„Nikdy nepochybuje o tom, že malá skupina přemýšlivých a odhodlaných lidí může změnit svět. Ve skutečnosti je to totiž to jediné, co jej kdy skutečně změnilo.“

“Never doubt that a small group of thoughtful, committed citizens can change the world; indeed, it's the only thing that ever has.”

Bez agentury, honorářů a zázemí spustil úspěšnou vánoční sbírku a oslovil tisíce lidí

Text: Monika Fenclová | Foto: archiv Petera Chalupianského

Projekt Rozsvíme Česko vznikl během několika týdnů, bez placeného týmu a profesionální agentury. Přesto dokázal propojit tisíce lidí napříč republikou a proměnit jednoduchý nápad v silnou vánoční sbírku s konkrétním dopadem pro neziskové organizace. V rozhovoru se dozvíte, kdo je zakladatelem tohoto projektu, proč pomáhá druhým a jak kombinuje práci v korporátní a neziskové sféře.

Jak byste popsal svou osobní cestu k filantropii – co vás vůbec poprvé motivovalo věnovat se pomoci druhým?

K filantropii mě nepřímo přivedl florbal a zároveň jeden z vyučujících na vysoké škole. Učil nás, že se nemáme bát dělat věci, od kterých nás druzí odrazují. V té době jsem začal hrát florbal jako brankař. Upřímně – vůbec mi to nešlo. Když jsem chytal, tak jsme každý zápas prohráli. Pak ale přišel vánoční turnaj našeho týmu. Byl pouze pro přátele a kamarády. Během něj jsem si chytání poprvé užil. Měl skvělou atmosféru. Žádný tlak.

Vzpomínám si, jak jsem se v jednu chvíli zastavil uprostřed haly a řekl si, že by bylo fantastické dát mu příští rok ještě jednu vrstvu navíc – propojit ho s dobročinností a podpořit florbalové vozíčkáře. Do té doby jsem o žádné charitativní akci nikdy neuvažoval, ale tady to přišlo samo od sebe.

Po roce jsem přišel za trenéry a spoluhráči, kteří mě od myšlenky odrazovali. Turnaj byl jen pro přibližně sto lidí. Měli jsme tam pivo zdarma, jídlo zdarma. Nikdo si na takovou akci nebral peníze. Byly to oprávněné argumenty. Já si tehdy však vzpomněl na slova zmíněného vyučujícího a nenechal se odradit. Sbíрку jsem uspořádal. V prvním ročníku jsme poté vybrali 37 000 Kč, v dalších 64 000 Kč, 73 000 Kč... Benefice na vánočním turnaji byla první jiskřičkou v mých budoucích dobročinných aktivitách. I od těch mě moji blízcí většinou odrazovali. Bral jsem to však vždy spíš jako „vodu na mlýn“. Všechny projekty však spojovalo to, že z těch největších skeptiků se pak stávali ti nejvášnivější podporovatelé. A to mě vždy potěšilo. Člověk nejen dokázal udělat dobrý skutek, ale zároveň bořit bariéry v druhých lidech.

Kdy a jak vznikl nápad na projekt Rozsvíťme Česko a co bylo jeho prvotní motivací?

Inspiroval mě příspěvek na LinkedInu. Nadace Via na začátku roku 2024 představila podpořený projekt Adventní kalendář v malé obci Jablůnka. V prosinci zde každý den rozsvěčují na virtuální mapě jedno místo, kde se potkají všichni občané a mají zde připravené občerstvení i program. Přišlo mi to jako geniální myšlenka pro neziskový projekt, a ta mi postupně zrála v hlavě, až z ní vzniklo Rozsvíťme Česko.

Na začátku jste projekt spustili velmi rychle a bez velkých příprav. Jaké byly největší výzvy v jeho začátcích a co vám pomohlo je překonat?

Bylo 18. listopadu a my jsme začínali doslova na zelené louce. Projekt jsme spustili 8. prosince a nemyslím si, že by se i v komerční sféře podařilo někomu něco podobného s takovým výsledkem. Výzvou bylo naprosto všechno. Podařilo se nám však dát dohromady skvělý tým dobrovolníků, který šlapal jako hodinky. Společně jsme to zvládli. A byť vše rozhodně nebylo dokonalé a vyladěné do posledního detailu, fungovalo to.

Můžete čtenářům přiblížit, jak Rozsvíťme Česko funguje?

Projekt je založený na jednoduché gamifikaci. Dárce přispěje libovolnou částkou a zvolí si místo na mapě, které chce rozsvítit. Nejčastěji se jedná o jeho domov, chatu či oblíbené místo. Do 15 minut od připsání daru se poté na virtuální mapě České republiky rozsvítí jeho světýlko. Finance jsou pak rovnoměrně rozděleny mezi podpořené neziskové organizace.

Podle jakých kritérií vybíráte organizace, ke kterým pomoc z projektu směřuje? Co je pro vás při tomto výběru klíčové?

Organizace hodnotíme podle tří kritérií. Nejzásadnější je pro nás způsob, jakým chtějí případný finanční dar čerpat. Důvěra dárců je pro nás nesmírně důležitá a chceme tak mít jasný plán, jak budou jejich finance využity. Dále posuzujeme činnost a transparentnost organizace či například nápady, s kterými chtějí do projektu jít. Neziskové organizace jsme hodnotili ve třech odborných komisích zaměřených na rozdílné typy neziskových organizací. Posuzovali jsme organizace věnující se lidem v nouzi či těžké životní situaci, zvířatům a hospicové péči. Ta je pro mě osobně nesmírně důležitá a chci mít mezi podpořenými organizacemi vždy alespoň 5 hospiců. Proč? Ve svém volném čase jsem v minulosti pomáhal Hospici Tempus. Viděl jsem ohromnou energii, kterou do své práce vkládá paní ředitelka Dita Brezováková, a na druhé straně pak stále velkou obtíž při získávání finančních prostředků. Hospic totiž není tak atraktivní téma jako jiné. I proto jsem moc vděčný, že prostřednictvím Rozsvíťme Česko můžeme „nasmívat“ práci hospiců a pomoci jim.

Dnes projekt podporují tisíce lidí i známé tváře. Vnímáte změnu nebo zvýšení zájmu veřejnosti o dobročinnost oproti prvnímu ročníku?

Oproti prvnímu ročníku jsme v mnohem jednodušší roli. Tehdy jsme vůbec nevěděli, s jakou odezvou se náš projekt setká. Netušili jsme, zda vůbec dokážeme oslovit veřejnost. Povedlo se. Na úspěchu prvního ročníku jsme poté mohli stavět v prosinci a snáze nám to otevřelo cestu ke spolupráci s médii či třeba známými osobnostmi.

Rozsvíťme Česko oslovuje dárce napříč generacemi. Liší se podle vás motivace a způsob zapojení mladších generací od těch starších?

Naše sbírka opravdu zasahuje širokou veřejnost. Rodiny s malými dětmi často svítí Ježíškovi na cestu. Naše sbírka tak může být jejich budoucím vstupem k filantropii, kdy si už v mladém věku mohou uvědomit, že je důležité pomáhat. U starší generace často vidíme, že rozsvěčují světýlka i na hřbitovech jako symbolickou vzpomínku na blízké, kteří už na světě nejsou.

Vy sám pracujete i ve světě korporátního CSR – jak vám tahle zkušenost pomáhá při vedení projektu a co vám naopak přináší práce v neziskové sféře?

Oba světy přinášejí zcela rozdílné zkušenosti. Práce v korporátním prostředí mi umožňuje vyzkoušet si věci, které nejsou v neziskovém sektoru běžné. Pracuji na velkých celorepublikových kampaních. Můžu spolupracovat s experty z nejrůznějších oborů. Přijde mi však důležité tohle vracet zpět a nabyté zkušenosti přenést do neziskové sféry. Zde máte k dispozici omezený rozpočet a musíte mít mnohem silnější „tah na branku“. Neziskový sektor mi zároveň umožňuje vyzkoušet si projekty, ke kterým bych se běžně v korporátním prostředí nedostal.

Sbírka se za krátkou dobu výrazně rozrostla – co považujete za klíčové faktory jejího úspěchu?

Myslím si, že veřejnost nejvíce oslovuje právě hravá forma naší sbírky. Dárci mají pocit, že se stávají součástí něčeho velkého. Často sami aktivně oslovují své známé, aby se zapojili. Dívají se, jak jejich okolí svítí čím dál víc. Celý prosinec tak vše prožívají společně s námi a s podpořenými organizacemi.

Jak měříte a vyhodnocujete dopad projektu Rozsvíťme Česko? Sledujete kromě finančních výsledků i jiné formy dopadu a zpětné vazby? Co vám to o dárcích sděluje?

Sbírku i v jejím průběhu neustále vyvíjíme. Spousta změn přichází právě na základě komentářů na sociálních sítích, kdy mezi řádky hledáme možnosti, jak projekt vylepšit. Je to nekončící proces inovací a hledání inspirace. Lidé nechtějí pouze přispět, ale přejí

si být součástí projektu. Zároveň měříme i spoustu dat, která nám poskytují skvělou zpětnou vazbu.

Vaše filantropické aktivity mají různé podoby – od komunitních a kulturních akcí až po dlouhodobou spolupráci. Podle čeho se rozhodujete, kam má smysl investovat svůj čas a energii? Co je pro vás určující?

S přibývajícím věkem už člověk vnímá, že není možné věnovat čas všemu. Koukám se mnohem více na dopad svého volného času. V tom mi Rozsvíťme Česko dává aktuálně největší smysl. Nicméně, byť chci, abych svůj čas trávil maximálně efektivně, tak u mě stále spíš rozhoduje srdce než rozum. Proto mě pořád ještě baví pořádat například benefiční PechaKucha Night či gospelové koncerty. Oproti investovanému úsilí přinášejí minimální výsledek, ale jsou to prostě moje srdcovky.

Ve vaší práci se opakovaně objevuje myšlenka, že pomoc nemusí být velká, aby byla skutečná. Jak se váš pohled na filantropii v čase proměňoval – s přibývajícími zkušenostmi, úspěchy i slepými uličkami?

Jako dárci mě mnohem více baví dlouhodobost a možnost rozvíjet organizaci blízkou mému srdci. Častěji tedy zvažuji možnosti pravidelného dárcovství. Zvláště u menších organizací, kde má pravidelný dar obrovský dopad. Už několik let proto tímto způsobem podporuji například zmíněný Hospic Tempus či berounský Sociální podnik Klubák, v jehož bistrech prodávají ty nejlepší laskonky plněné slaným karamellem. Budete-li mít cestu kolem, tak se na mě v NEJen Bistru v Berouně či Levandulovém bistru Vráž určitě zastavte – je to mlsání, které má smysl! Z pohledu organizátora sbírek mě baví větší možnosti, které nabízí digitální svět. Je pro mě tak radost pozorovat činnost vybraných neziskových organizací, které se v tomto směru obrovsky posouvají. Přinášejí krásný zdroj inspirace a jsou důkazem, že Češi mají v mnoha ohledech opravdu zlaté ručičky.

Co vás v oblasti pomoci a filantropie nejvíc překvapilo nebo zaskočilo? A změnilo to nějak váš pohled na to, jak má filantropie fungovat v praxi?

Obrovsky mě baví Ptačí hodinka od České společnosti ornitologické. Skvěle propojuje hravost, akvizici nadšenců, seznámení s činností organizace až po následný velmi úspěšný fundraising. Kdybych chtěl někdy v budoucnu uspořádat nový neziskový projekt typu Rozsvíťme Česko, tak určitě budu přemýšlet nad tímto komplexním konceptem.

Jaké máte vize do budoucna – může Rozsvíťme Česko přerůst vánoční sbírku v dlouhodobější platformu filantropické aktivity?

O budoucnosti Rozsvíťme Česko diskutujeme. Je pro nás důležité zachovat jednoduchost sbírky. Zároveň však vnímáme její potenciál k případnému rozšíření a zvýšení dopadu. Do prosince však zbývá spousta času a třeba přijdeme na silný nápad, který koncept projektu zcela promění.

Kolik energie a času investujete do projektu ve svém volném čase? A jak se vám daří udržovat rovnováhu mezi osobním životem, prací a filantropií?

Bohužel se mi to úplně nedaří. Naopak, vnímám, že v tomto ohledu nejsem zrovna příkladem hodným následování. Neziskové projekty mě vždy pohltnou. Dám jim maximum. Po práci jedu často po nocích druhý full-time job. Výsledky jsou mnohdy skvělé. Obrovsky stranou jde však osobní život. Sám vnímám, že už teď to není dlouhodobě udržitelné. Spíš než najít zásadní inovaci pro Rozsvíťme Česko, bude pro mě osobně důležitější objevit životní rovnováhu.

S celým týmem na projektu děláme zcela dobrovolnický. Byť dokážeme vybrat úžasnou částku, tak nás to zkrátka nesmí smlít.

Co byste poradil mladým lidem, kteří by se chtěli zapojit nebo dokonce založit vlastní projekt pomoci druhým?

Zkoušejte, hrajte si, bavte se. Není co zkazit. Naopak. Nebojte se oslovit i drobnou neziskovou organizaci ve své obci. Budou v ní moc rádi za jakoukoliv pomoc.

Dají vám rámeček, ve kterém se můžete pohybovat, a poté již máte volnou ruku. Zkoušejte věci, ke kterým se běžně nedostanete. Uspořádejte benefiční akci, rozjedte sociální síť, komunikujte s dárci. Požádejte firmy o dar, vedte svůj tým. Neváhejte napsat někomu zkušenému o radu – klidně i mně. Rád vám pomůžu. Vymyslet můžete prakticky cokoliv. Možností je spousta. Jediným limitem jsme často my sami nebo naše okolí. Nenechte se odradit, vložte do toho srdce a ono se vám to vždy vrátí v dobrém zpět.

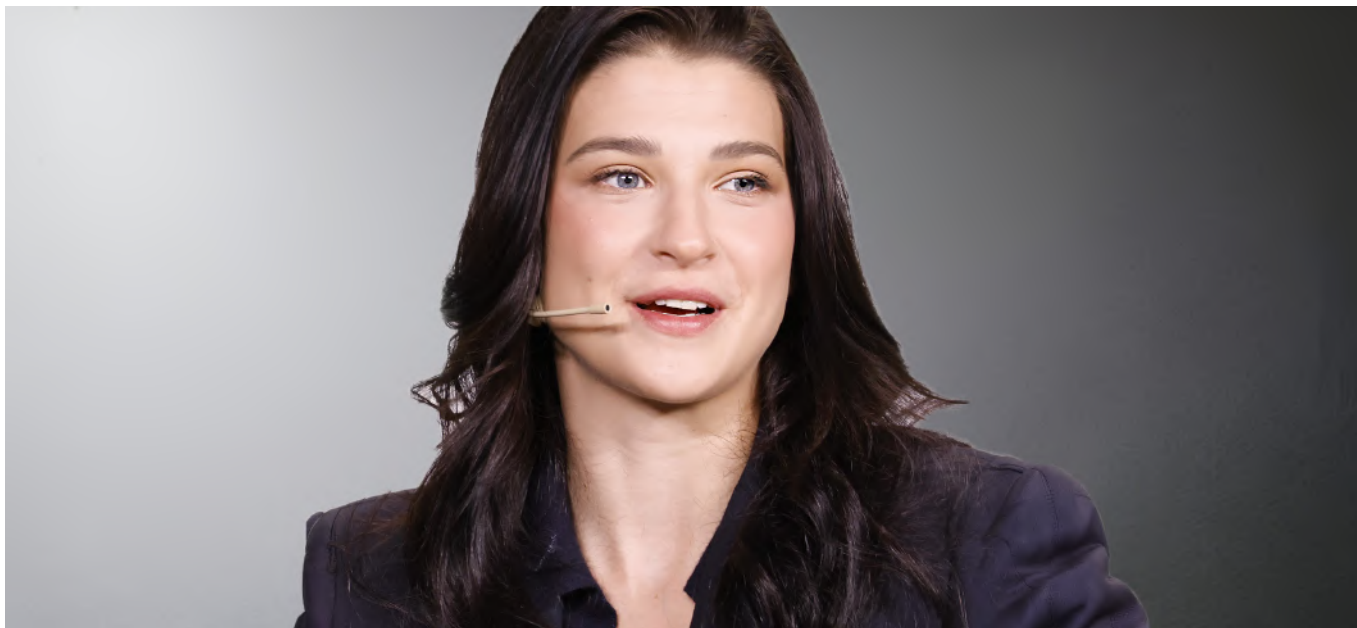
Peter Chalupianský

absolvent Fakulty elektrotechnické ČVUT
CSR specialista v Kaufland Česká republika (od roku 2018 do současnosti), člen správní rady Nadačního fondu Českého rozhlasu, autor neziskových projektů a benefičních kulturních akcí (Rozsvíťme Česko, Odposlechnuto v Praze, Bude mi třicet, Kde je Peťa...)

Generace Z nečeká, až zbohatne. Místo toho dává, sdílí, mobilizuje a nebojí se o tom mluvit

Text: Tereza Ocetková pro Svět neziskovek | Foto: TechCrunch Phoebe Gates 2025
TC Disrupt www.svetneziskovek.cz

Jak dnes Generace Z přistupuje k dárcovství a filantropii a proč se její chování v mnohém liší od toho, na co je neziskový sektor zvyklý? A co pro ni znamená být dárcem nebo dárkyní? Prošli jsme několik mezinárodních i českých výzkumů, reportů a analýz a vybíráme z nich to podstatné: kdo jsou dárci z Gen Z, co je motivuje, jak darují a jakou roli v tom hrají technologie, hodnoty a viditelný dopad.

Podle výzkumu Blackbaud Institute 84 procent příslušníků Gen Z uvádí, že podporuje neziskové organizace, charitativní projekty nebo jiné společenské iniciativy. Jak? Kromě klasického darování také formou dobrovolnictví nebo šířením povědomí. Generace Z, lidé narození přibližně mezi lety 1997 a 2012, vstupuje do role dárců a podporovatelů dobročinných projektů už ve chvíli, kdy svou kariéru a finanční nezávislost buduje. Nečeká na stále příjmy nebo stabilní jmění, místo toho se aktivně angažuje vůči problémům, které ji trápí.

Tato generace dnešních mladých dospělých často nerozlišuje mezi rolí dárců, aktivistů nebo obhájce. Mnoho z nich zároveň sdílí kampaně, účastní se dobrovolnických akcí nebo propaguje věci, které považuje za důležité. Gen Z je aktivní a angažovaná a zapojuje se neformálními a technologiemi podpořenými způsoby do dárcovství.

To, co Gen Z při dávání odlišuje od starších generací, není jen použitý kanál nebo způsob pomoci, ale i hodnoty. Podle zmiňovaného výzkumu je silnou motivací vztah k organizaci, její důvěryhodnost a viditelný dopad daru. Téměř 70 procent respondentů uvedlo, že reporty o využití peněz jsou pro ně dostatečně důležitým impulsem k tomu, aby takzvaně otevřeli peněženku, v tomhle případě tu virtuální.

Nejde tedy jen o dobročinnost jako „správnou věc“, ale o důvěru v účel a výsledky. Gen Z často hodnotí organizaci podle toho, jak transparentně komunikuje svou práci, jak zapojuje komunitu a jakými konkrétními kroky daný projekt přispívá k řešení problému.

Další klíčovou roli hrají nepřekvapivě zmiňované technologie. Nejedna zástupce nebo zástupkyně Generace Z daroval v běžných situacích – při online nákupu, přes sociální sítě nebo prostřednictvím crowdfundingových kampaní, které lze snadno sdílet a šířit. Takže prvotní impuls ze strany organizace může přijít zcela nečekaně. Až 42 procent příslušníků Gen Z ve výzkumu Chronicle of Philanthropy uvedlo, že jejich darování bylo spontánní a záviselo na tom, jaký apel nebo výzvu dotyční právě viděli.

Trend versus realita v Česku

Češi jsou dlouhodobě považováni za štědré dárcy. A v posledních letech tento trend sílí. Podle loňské analýzy Úřadu vlády ČR a STEM se za posledních deset let objem darovaných prostředků téměř ztrojnásobil.

A jak jsou na tom čeští zástupci Generace Z? Obecně darují, podle vyjádření agentury STEM, o něco méně než celková populace, v roce 2025 poskytlo alespoň jednorázově finanční dar 50 procent z nich. Pokud už ale darují, preferují digitální platformy. V tomto jsou si podobní s mileniály – obě skupiny jsou ve využívání darovacích platform nadprůměrné.

Mladí dárci se odlišují i v dalším ohledu: účelu darů. „Generace Z častěji než ostatní daruje na aktivity spojené se sociálními tématy/bezdomovectvím, vědou a výzkumem nebo ochranou životního prostředí. Je také otevřenější ohledně svých dárcovských aktivit, 30 procent se kloní k výroku ‚O vlastní dobročinnosti by lidé měli mluvit, aby inspirovali druhé‘. Naproti tomu starší generace preferují větší anonymitu, zhruba polovina lidí od 60 let výše se kloní k výroku ‚O vlastní dobročinnosti se sluší mlčet, jinak je to vychloubování‘,“ popisuje datový analytik STEM Aleš Vomáčka.

A jak odpovídá na otázku, co od dárců Gen Z můžeme očekávat v budoucnu, až se plně zapojí do pracovního trhu? „Dá se předpokládat, že bude dále sílit trend digitálního dárcovství. Zajímavé bude sledovat, jaká témata budou pro mladé dárcy a dárcyně atraktivní; na popularitě roste ochrana životního prostředí a genderová problematika. I v tomto se Generace Z i mileniálové odlišují od svých předchůdců.“

Bohaté mladé filantropky a nové modely darování

Že nová generace mění tradiční modely filantropie, ukazuje i konkrétní mezinárodní scéna. Jeden z nejčerstvějších příkladů je Phoebe Gates, dcera Billa a Melindy French Gatesových, která ve svých 23 letech začala výrazně investovat do podpory ženského zdraví a reprodukčních práv. Dělá to například prostřednictvím Women's Health Co-Lab, projektu zaměřeného na mobilizaci stovek milionů dolarů pro strategické změny v oblasti zdravotní péče a práv žen. Její přístup kombinuje velké finanční dary s aktivistickou angažovaností a technologiemi, přičemž klade důraz na dopad a dlouhodobou změnu.

Phoebe Adele Gates a Marlene Engelhorn

Marlene Engelhorn, rodačka z Vídně, pochází z rodiny, která založila chemický gigant BASF. Zdědila 25 milionů eur a o tom, kde tyto peníze skončí, rozhodla skupina 50 náhodně vybraných

občanů. Ti následně peníze rozdělili mezi 77 různých organizací, které se zabývají například ochranou klimatu a životního prostředí, rozvojem dostupného bydlení nebo zdravotní péče i sociální oblasti. Srovnáme-li její přístup s podobou filantropie, kterou běžně známe od tradičních filantropů, vidíme, že klade důraz na demokratizaci rozhodování o využití peněz a spravedlnost, spíše než na „značku“ dárcy.

Jde o nový archetyp? Chtějí filantropové a filantropky z Generace Z nejen darovat, ale být zároveň součástí řešení? Nejde jim jen o posílání peněz, často budují platformy, spoluzakládají organizace a používají svůj hlas a veřejný vliv k tomu, aby témata, která je zajímají, získala pozornost i další financování.

Chceme víc než jen trvalé příkazy

Výzkumy ukazují, že mladí lidé nechtějí jen finančně přispívat, chtějí být osobně zapojeni a hledají hlubší dopad. To zahrnuje i mentoring pro neziskové organizace nebo jejich klienty, advokacii a aktivní účast na řešení problémů.

Podle serveru Entrepreneur vidí Gen Z tradiční filantropii jako pomalejší a někdy neefektivní a raději integruje darování do podnikání a osobního života už od začátku. Píše o tom, že když už mladí zakládají firmy, dost často řeší jejich přímý pozitivní dopad na společnost. Výzkum Young Givers od Beacon Collaborative ukazuje, že mezi mladými movitými dárci existují různé typy. Od těch, co mají dobré úmysly, ale málo času, až po systémové měniče. Výzkum tak může organizacím pomoci lépe pochopit, jak s mladými darujícími komunikovat.

Z výzkumů vyplývá, že během příštích dvou desetiletí dojde k převodu obrovského majetku z Generace X (lidé narození mezi lety 1965 a 1980) a Generace Y (neboli mileniálů, lidí narozených mezi lety 1981 až 1996) na Gen Z, což znamená, že právě tahle generace bude jedním z klíčových zdrojů filantropických darů.

Co si z toho odnést jako fundraiser nebo fundraiserka? Tradiční metody dárcovství nemusí vůbec odpovídat způsobu zapojení Gen Z do solidarity ve společnosti. Dary přes mobilní aplikace, peer-to-peer fundraising, kampaně na TikToku nebo sdílení výzev na Instagramu se v českých statistikách zatím neobjevují, za hranicemi se ale stávají realitou.

Ačkoli jejich finanční příspěvky mohou být zatím nižší než u starších generací, nejsou-li majitelkami startupu nebo dědičkami impérií, jejich angažovanost v čase, dobrovolnictví, schopnost advokacie a práce s digitálními formami darování ukazuje, že jejich vliv je hlubší a širší, než tradiční metriky dokážou ukázat.

Generace Z mění pravidla pomoci: Méně peněz, více akce

Text: Hana Morávková s využitím dat výzkumné agentury IPSOS

Mladí lidé nedarují jako jejich rodiče. Nová data o darování ukazují, že zatímco starší generace drží prvenství ve finančních darech, mladí vedou v aktivismu, dobrovolnictví a očekávají, že dobro bude konat i jejich zaměstnavatel.

Průzkum, který v roce 2025 realizovala agentura Ipsos pro Asociaci společenské odpovědnosti, ukazuje generační propast v tom, jak Češi chápou pomoc. Pro věkovou skupinu 50–65 let je typická finanční podpora (41 %) a darování věcí (42 %). Mladí lidé (18–29 let) sice zaostávají v přímých finančních příspěvcích (32 %), ale tento „dluh“ splácejí jinak – vlastním časem a energií. Například častěji darují krev, plazmu nebo kostní dřeň (19 % mladých oproti 11 % starších). Ještě větší rozdíl vidíme v tom, jak využívají svůj hlas. Dvakrát častěji (17 %) se věnují šíření povědomí o dobročinných aktivitách a výrazně více podepisují petice (30 %).

Od dětí a seniorů k duševnímu zdraví

Zásadní změna přichází i v tom, komu se pomáhá. Starší generace zůstává věrná tradičním skupinám: podporují děti, seniory nebo lidi s handicapem. U mladých vidíme příklon k tématům, které

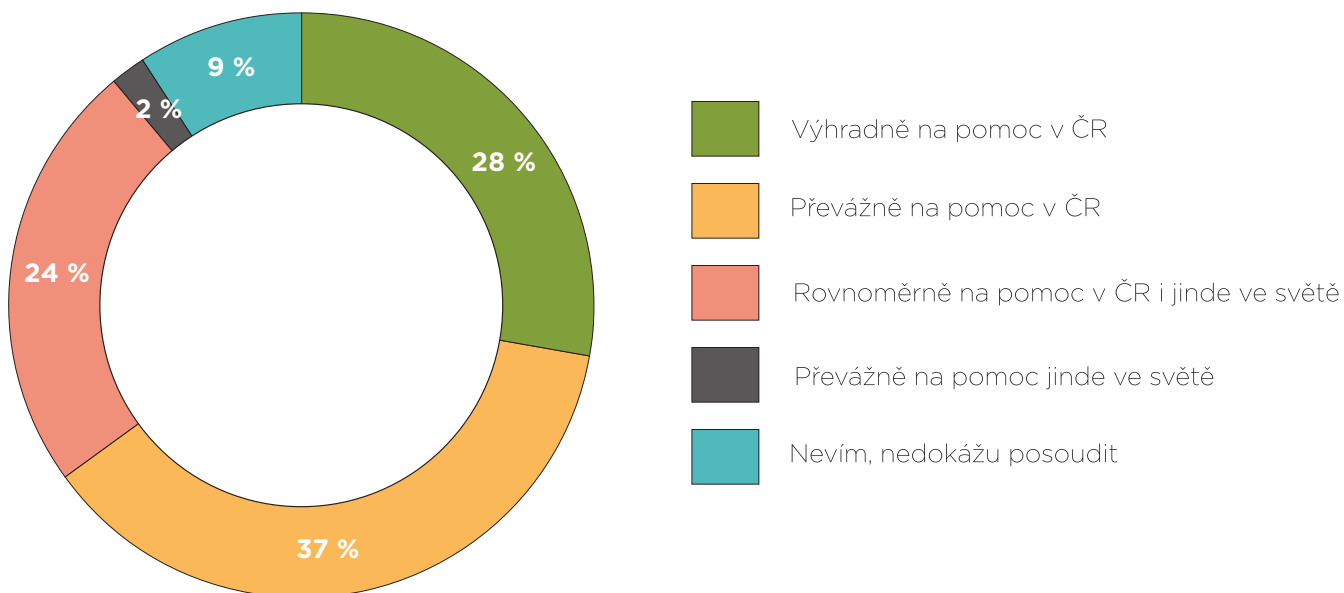
rezonují v globálním měřítku. Podporují ochranu zvířat (35 %), lidská práva a humanitární pomoc. Kladou důraz na mentální zdraví, které podporují dvakrát častěji než starší generace. Je také vidět, že mladí uvažují více bez hranic, 24 % z nich své příspěvky dělí rovnoměrně mezi Česko a zahraničí, zatímco starší dárči z téměř 50 % preferují výhradně domácí projekty.

Konec DMS, nástup QR kódů

Dárčovská SMS (DMS), kdysi symbol rychlé pomoci, u nejmladší dospělé generace prakticky vymírá – 82 % mladých tuto možnost nikdy nevyužilo. Naopak u starší a střední generace je darování přes SMS stále běžné (někdy tímto způsobem darovalo 45 % lidí mezi 30–39 lety a 56 % lidí mezi 40–65 lety). Mladí se přesouvají k online platformám (Darujme, Donio) a QR platbám, kde se rozdíly mezi generacemi postupně stírají, přičemž komfort digitálního prostředí je pro mladé podmínkou, nikoliv bonusem.

Kam směřují vaše finanční příspěvky na dobročinnost?

Který/keré z těchto výroků nejlépe vystihuje/vystihují to, jakým způsobem finančně přispíváte?

- Dlouhodobě pravidelně podporuji nějakou organizaci/organizace (trvalým příkazem z účtu, srážkou ze mzdy, DMS apod.), jsem členem klubu dárců
- Přispívám pravidelně, ale střídám to, komu přispěji - nepodporuji žádnou organizaci dlouhodobě
- Přispívám nárazově, jen pokud mě nějaká sbírka nebo charita osloví
- Přispívám v případě velkých katastrof v ČR (např. povodně, tornádo)
- Přispívám v případě velkých katastrof v zahraničí (např. válka na Ukrajině, humanitární krize v Gaze, apod.)

poznámka: Výzkum byl realizován na reprezentativním vzorku populace 18–65 let, velikost vzorku 1000 respondentů, říjen 2025.

Karel „Kovy“ Kovář

„Mladá generace není líná, jen hledá smysl v jiných věcech, než bylo zvykem. Nechceme jen pracovat, chceme vědět, že naše práce k něčemu je.“

Jak mladí mění svět. Podpora aktivních studentů roste a jejich úsilí ocenil i prezident

Text: Lucie Černošáková | Foto: archiv Nadace Via, DofE, Skaut

Loni v polovině července nepanovalo zrovna ideální počasí, ale déšť zhruba šedesáti mladým lidem nijak zvlášť nevadil. Jednak mířili do Lán na setkání s prezidentem, jednak už dřív všichni prokázali, že jim nečiní potíže ubrat ze svého vlastního pohodlí ve prospěch něčeho, co přinese radost i ostatním.

„Kdyby se člověk díval jen na komentáře a zprávy na sociálních sítích, lehce by nabyl dojmu, že žijeme v jedné z nejhorších zemí na světě. Ale já mám z cest po regionech dojem zcela opačný. A to díky lidem, kteří se rozhodnou přes všechny obtíže pomáhat jiným. Lidem, jako jste vy,“ uvítal promočenou skupinku prezident Pavel.

Nebylo to první setkání s dobrovolníky, které hlava státu v Lánech uspořádala, oproti těm minulým však bylo v jednom ohledu unikátní. Věk pozvaných hostů totiž v průměru jen lehce přesahoval dvacet let. Prezident tím poukázal na fenomén, který je v české společnosti patrný už delší dobu – totiž že aktivity a nápady mladých lidí z celé republiky dokážou efektivně přispívat k rozvoji jejich okolí. Nemusí na to být ale sami, podporu jim v Česku poskytuje hned několik organizací.

Umět se omezit a pracovat pro komunitu

„Jsem přesvědčený, že fungující a odolná společnost se dá stavět jenom zdola. Od toho, že lidé mají nějaký cíl a společně se ho snaží dosáhnout, komunikují spolu a dělají věci, které jejich okolí zlepšují,“ říká student Martin Čermák. Sice mu je teprve třiatdvacet, už z něj ale mluví roky zkušeností. Od třetáku na střední škole organizuje v Příbrami a okolí, odkud pochází, kulturní festival Odraz, jehož veškerý výtěžek putuje na provoz místního nízkoprahového centra. V létě si díky tomu vysloužil i účast na setkání s prezidentem, a jelikož dobrovolnictví zcela propadl, působí nyní i jako koordinátor programu Dobro-druzi spadajícího pod Nadaci Via.

Právě tento program patří mezi tři nejvýraznější projekty, které v Česku aktivitu mladých podporují. Vedle něj jde ještě o platformu DofE neboli Mezinárodní cenu věvody z Edinburghu a sdružení Junák – český skaut. Každý na to jde trochu jinak, všechny ale směřují k tomu samému – ukazovat mladým i těm starším, že dobročinnost a občanská odpovědnost jsou běžnou

součástí našich životů a mají reálný dopad nehledě na to, jak konkrétní aktivita vypadá nebo v jakém věku se do ní člověk pustí.

Dobro-druzi jsou tu pro týmy mladých, kteří mají chuť i konkrétní nápad a hledají finanční a metodickou podporu. DofE míří na jednotlivce, jimž nabízí několikaměsíční seberozvojový program, jehož součástí je i dobročinnost. A skauti vedou své členy k péči o ostatní a o své okolí celý život.

„V Dobro-druzích ukazujeme mladým lidem, jak se starat o svou komunitu a místo, kde žijí. Nečiníme tak nijak direktivně, jen je podporujeme v tom, co chtějí a umí sami dělat, a pomáháme jejich nápady realizovat,“ vysvětluje Martin Čermák. Ten si programem po letech dobrovolničení na vlastní pěst sám prošel, a i díky tomu se nakonec rozhodl do něj přidat z druhé strany. Tak jako ostatní účastníci získal v rámci programu grant – v jeho případě na pořádání festivalu. Absolvoval však i praktický organizační workshop a řadu setkání s ostatními účastníky programu.

„Praktická část je samozřejmě důležitá, za mě je ale největší přínos ve všem ostatním. Najednou vidíte, že svět opravdu můžete měnit, že nejste jediní, kdo o to usiluje, a že jsou i lidé, kteří vám s tím pomůžou. A to je ohromná motivace, která vás nakopne,“ zdůrazňuje.

Kompas na cestu životem

Skauti naproti tomu svým členům určité hodnoty aktivně vštěpují. Už jejich zakladatel Robert Baden-Powell vyzýval k tomu, aby lidé „zanechali tento svět o trochu lepším, než jaký byl, když na něj přišli“.

„Skauting vede miliony holek a kluků po celém světě k odpovědnosti za sebe i druhé a k aktivnímu přístupu k životu i společnosti. Život podle skautských zásad klade důraz na morální hodnoty, které vnímáme jako základ zdravé společnosti,“ vysvětluje mluvčí českých skatů Barbora Lukačevič Trojak, sama aktivní skautka, která například už čtvrtou zimu koordinuje výrobu svíček s dlouhou dobou hoření jako pomoc pro Ukrajince sužované ruskými útoky.

V co dalšího může skautská výchova vyústit, ukazuje i příklad pětadvacetileté skautky z Velkého Meziříčí Marie Šplíchalové. „Do skauta chodím od šesti let. Milovala jsem schůzky i tábory, ale úplně jinak jsem ho začala vnímat, když jsem dostala na starost vlastní družinku,“ popisuje dnes již právnička, která se svou kamarádkou Ilonou Havlátovou v rodném městě už osmým rokem organizuje dobročinnou kavárnu Káva od srdce. Založily ji, když jim bylo sedmnáct, a před dvěma lety za to dostaly i cenu Gratias Tibi od organizace Člověk v tísni.

„Jakmile se začnete s ostatními vedoucími podílet na společném projektu, vytvoříte si diametrálně odlišné vztahy než ve škole. Člověk ví, že dělá něco dobrého, na základě hodnot, s nimiž

souzní, a všichni jsou v tom spolu. Každý si ukrojí ze svého času a soukromí ve prospěch ostatních a cítíte, že je to správně,“ říká s usměvem.

Šplíchalová s Havlátovou si Kávu od srdce vymyslely samy. Při rozjezdu kavárny se však opřely o sebevědomí a zkušenosti, které jim skaut dal, stejně jako o skautskou infrastrukturu a dovednosti nabyté během společných schůzek. „Díky zkušenostem ze skauta jsme věděly, že víkendovou kavárnu dokážeme obstarat, a taky že se máme kam obrátit o radu nebo pomoc. Bez toho bychom do toho asi nešly,“ připouští Šplíchalová.

Nedávno však centrála skautu spustila program, který členy a členky k podobným aktivitám přímo vybízí a nabízí jim konkrétní podporu. Jmenuje se Dobráček a jeho cílem je vést skauty a skautky k tomu, aby nejdříve porozuměli určitému tématu, vytvořili si k němu vztah a teprve poté se rozhodli, do jaké dobročinné akce se pustí. Důraz je kladen i na reflexi a sdílení dobrých skutků, což může inspirovat ostatní. Marie Šplíchalová už před lety sama napsala příručku, jak dobročinnou akci zorganizovat.

Propojení péče o sebe a o ostatní

Projekt DofE, který běží ve 130 zemích světa a jehož zakladatelem byl otec současného britského krále Karla III., se profiluje jako inkluzivní program, který míří na děti a mládež. Míří zejména na ty, jejichž silné stránky se ve škole nemusí vždy naplno projevit, ale kteří mají chuť na sobě pracovat, překonávat výzvy a objevovat svůj potenciál. Účastníci si individuálně volí aktivity v oblastech dobrovolnictví, dovedností a pohybu, jimž se chtějí věnovat. Sami si v nich také nastavují cíle a s podporou vyškoleného vedoucího pracují na jejich plnění. Když jich dosáhnou, získají na slavnostní ceremonii ocenění a pokračují do další úrovně. Ty má DofE celkem tři.

Jedním ze zhruba deseti tisíc mladých lidí z celého Česka, kteří programem Mezinárodní ceny vévody z Edinburghu aktuálně procházejí, je i devatenáctiletý Marek Musil. Student čtvrtého ročníku střední školy v Letovicích se zapojil už v prváku.

„Ve škole tehdy DofE představovaly dvě členky a mně se to hrozně líbilo. A líbilo se mi i na společných schůzkách s učitelkami, které na náš postup dohlížely. Bavili jsme se o tom, kdo co udělal, kam se posunul a co to s ním dělá. Viděl jsem díky tomu na sobě i pokroky v komunikaci, která mi dlouho dělala problémy, a to mě přesvědčilo, že to má smysl,“ líčí Musil.

Jako sportovní úkol si vybral, že během první úrovně začne chodit do posilovny a trénovat tak, aby na jejím konci zvedl devadesát kilo „na benchi“. V dovednostní oblasti si zvolil procvičování angličtiny, v rámci té dobrovolnické začal dvakrát týdně docházet do letovického domova důchodců, kam chodí dodnes.

„Nemám nikdy nic připraveného, na místě se vždycky ukáže, jestli si senioři chtějí zrovna spíš povídat, nebo třeba číst. Dozvěděl jsem se od nich spoustu zajímavých věcí o naší minulosti, které by mi nikdo jiný neřekl. A když vidím, že za nimi jejich rodiny třeba několik měsíců nejezdí, je to pro mě o to větší motivace. Bydlím na intru a času mám dost, a přece ho nebudu trávit jen sezením,“ popisuje s tím, že to nejdůležitější, co mu program vévody z Edinburghu dal, je pocit užitečnosti a také disciplína při práci na sobě. Což je přesně to, o co v DofE jde.

Za loňský rok program uvádí, že jeho účastníci věnovali dobrovolnictví 85 tisíc hodin, což odpovídá deseti letům pomoci druhým. Ve finančním vyjádření by tato pomoc odpovídala částce 20 842 000 korun. O vyčíslení hodnoty svých aktivit se v roce 2018 pokusil i Junák – český skaut. Tehdy došel k tomu, že by mzda pro všechny skautské dobrovolníky za celý rok činila 1 020 071 560 korun. Od té doby ale počet českých skautů a skautek značně narostl, z 60 tisíc v roce 2018 na dnešních téměř 80 tisíc členů a členek – a hodnota

jejich společné dobrovolnické práce bude tedy také vyšší. Nadace Via v roce 2025 podpořila 25 týmů Dobro-druhů, do kterých se zapojilo 349 mladých lidí. Dalších 444 dobrovolníků aktivně pomáhalo a téměř 10 tisíc lidí tvořili diváci a návštěvníci akcí. Hlavní přínos Dobro-druhů ale spočívá jinde. „Děti si na vlastní kůži zažijí, že věci lze měnit. Že vlastní prací dokážou společnost kolem sebe zlepšovat,“ říká ředitel Nadace Via Zdeněk Mihalco. „Devadesát procent z těch, které podpoříme, uvádí, že mají v plánu v podobných aktivitách pokračovat. A právě o to nám jde,“ dodává.

Podobně se v létě v Lánech vyjádřil i prezident Pavel, který si se svou ženou našel čas s každým z pozvaných o jeho aktivitách krátce promluvit. „Díky vaší práci je naše země hezčí. Dáváme tím najevo, že jsme zemí optimistickou, úspěšnou a soudržnou, která dokáže hrát jako jeden tým,“ uvedl. A potvrdil tím to, co organizátoři z Dobro-druhů, skautu a DofE už dávno vědí.

Dobro-druzi Nadace Via

Pro týmy od 2. stupně základní školy do 26 let.
Účastníci mohou získat grant až 20 tisíc korun.
Součástí programu je workshop vedoucí k naplánování konkrétních aktivit.

Nadace účastníkům pomůže založit kampaň na darujme.cz
Preferovaná témata jsou: benefiční, kulturní a sousedské akce, péče o okolní krajinu.

DofE

Pro mladé lidi ve věku 13–24 let.
Program funguje ve 130 zemích světa.
Účastníci se mu věnují po dobu 6, 12 nebo 18 měsíců.
Má tři úrovně – bronz, stříbro a zlato.
V Česku působí od roku 1996.

Junák – český skaut

Má téměř 80 tisíc členů.

V roce 2018 vyčíslil hodnotu aktivit svých členů směrem dovnitř spolku na víc než miliardu korun.

Založen v roce 1914, za počátek českého skautingu se ale považuje rok 1911.

Za války byli jeho členové v ilegalitě, v roce 1950 byl komunistickými úřady poprvé rozpuštěn, v roce 1970 byl nahrazen Pionýrem.

Obnoven byl v roce 1989.

Původní název Junák – český skaut je opět používán od roku 2014.

Přišlo nám přirozené přetavit naši tvorbu do pomoci konkrétním lidem

Text: Anna Slaninová | Foto: archiv Kateřiny Pixa Průšové

Téma duševního zdraví bývá citlivé, křehké – a často také přehlížené. Trojice mladých umělců z kolektivu TAK i TAK se s podporou programu Dobro-druzi Nadace Via rozhodla vnést do tohoto tématu více světla a dát mu hlas. Jejich letošní charitativní večer *Procházka krizí* na malé scéně Hudebního divadla Karlín v Praze propojil umění, osobní příběhy i odborné zkušenosti a přilákal přes 150 návštěvníků. Výtěžek akce věnovali mladí umělci spolku Umění – cesta do duše. „Bylo silné vidět, že večer nezůstal jen u symbolu, ale opravdu pomohl,“ říká mladá režisérka a autorka projektu Kateřina Pixa Průšová z kolektivu TAK i TAK. O co tento mladý tým usiluje a jaké plány má do budoucna? To se dočtete v následujícím rozhovoru.

Kateřino, prozradte nám, co je TAK i TAK?

TAK i TAK je tříčlenný umělecký kolektiv, který společně vytváří autorská divadelní představení, videoprojekty i interdisciplinární kulturní akce. Já stojím za režii a scénáři, můj kolega Dominick Ross zajišťuje dramaturgii, texty písní a vizuální stránku a produkčně to celé zajišťuje Adéla Kucharská, která zároveň pracuje jako asistentka režie. Vycházíme z potřeby tvořit divadlo, které je osobní, současné, propojené s hudbou a vizuální vrstvou, a zároveň se nebojíme dotýkat témat, jako je křehkost psychiky, vnitřní chaos, vztahy a samota. Od roku 2023 uvádíme vlastní autorské projekty, které často kombinují činohru s hudbou a výrazným vizuálním jazykem.

Letos jste na scéně Hudebního divadla Karlín uspořádali velký projekt *Procházka krizí*. K čemu název odkazoval?

K čemu název odkazoval?

Procházka krizí pro nás symbolizuje vnitřní cesty, kterými si občas procházíme všichni – a které mají být slyšené, sdílené a přijímané. Celý název pak vychází ze stěžejní písně našeho představení *Hra střepů*. Tuto skladbu jsme v rámci projektu doplnili o symbolický, lehce surrealistický videoklip.

Co bylo cílem akce?

Procházka krizí jsme uspořádali jako vzdělávací a charitativní akci na podporu léčby psychických onemocnění. Protože se ve svých inscenacích (*Hra střepů*, *Živožití*) dlouhodobě dotýkáme témat spojených s psychickým zdravím, přišlo nám přirozené udělat krok „za jeviště“ a přetavit naši tvorbu v konkrétní pomoc. Chtěli jsme vytvořit večer, který propojí dialog o duševním zdraví s uměním a umožní publiku nahlédnout na toto téma bezpečně a hlouběji. Zároveň jsme se rozhodli věnovat výtěžek (ze vstupenek, tomboly i darů) prostřednictvím Národního ústavu duševního zdraví

spolku Umění – cesta do duše, který pořádá koncerty vážné hudby přímo v prostorách ústavu.

V projektu vás podpořila Nadace Via v rámci programu Dobro-druzi. Co pro vás tato podpora znamenala?

Znamenala pro nás obrovskou oporu a jistotu. Především nám Nadace Via poskytla zázemí z právního a formálního hlediska, díky čemuž jsme se při pořádání dobročinné akce nemuseli zabývat složitými administrativními náležitostmi a místo toho jsme se mohli plně soustředit na samotnou realizaci projektu. Zároveň jsme ocenili i sdílení jejich zkušeností. Díky radám a vedení jsme se v oblasti organizace benefičních aktivit posunuli zase o kus dál. Tato podpora nám dodala nejen sebevědomí, ale i pocit, že v tom nejsme sami.

Využili jste i možnost uspořádat na projekt sbírku přes platformu Darujme.cz, jaká to byla zkušenost?

Nadace Via nám zdvojnásobila vybranou částku. To pro nás znamenalo výrazné navýšení celkového výtěžku, který jsme mohli věnovat spolku Umění – cesta do duše. Díky této podpoře měla naše dobročinná akce mnohem větší dopad, než by měla jen z vlastních zdrojů, bez tohoto zdvojnásobení.

Co vám osobně udělalo v souvislosti s projektem *Procházka krizí* největší radost?

Že se nám podařilo propojit umění s konkrétní pomocí. Bylo pro nás silné vidět, že večer nezůstal jen u slov nebo symbolu, ale skutečně přinesl podporu projektu, který pomáhá lidem s psychickými potížemi. Skrze dražbu obrazů přinesl peníze pro výtvarníka Luďka Farkaše, který je klientem Domova pro osoby se zdravotním postižením v Kytlicích. Úsměv nám přinesla i jeho bezprostřední reakce, že si za to koupí v kiosku u rybníka smažák, ale zbytek si prý bude šetřit zase na jindy.

Jaká byla reakce diváků?

Otevřená, lidská, soucitná. Měli jsme pocit, že se podařilo vytvořit bezpečný prostor, kde se mohl každý na chvíli zastavit a nahlédnout do témat, o kterých se často mlčí, a také vnést své názory a dotazy. A nesmírně nás těšilo i to, že *Procházka krizí* propojila všechny složky naší tvorby — divadlo, hudbu, vizuál i naši dlouhodobou snahu dívat se skrz umění až na dřeň lidského prožívání. Aplaus po videoklipu, který jsme pro tento galavečer natočili, byl hřejivou třešničkou na dortu! Bylo osvěžující být u takto upřímné radosti – připomnělo mi to, proč má smysl něco takového dělat.

Plánujete ve vašich aktivitách pokračovat i do budoucna?

Ano. S pokorou začínáme s přípravami další charitativní akce, která ponese název Tři pruhy Duhy. Akci tentokrát věnujeme lidem s mentálním znevýhodněním a pokusíme se veřejnosti ukázat jejich svět, talent, přirozenost a čistotu. Celá akce proběhne ve spolupráci se společností Duha, jejímž posláním je podporovat dospělé lidi s mentálním znevýhodněním v tom, aby mohli žít běžný život. Výtěžek půjde právě této společnosti na rozvoj jejich projektů a vytváření nových příležitostí, zkušeností a zážitků pro její klienty.

Můžete už čtenáře na vaši další akci pozvat?

Jasně, všechny na Tři pruhy Duhy srdečně zveme, a to 28. května 2026 opět do Hudebního divadla Karlín v Praze. Součástí večera bude i několik projekcí krátkometrážních snímků o společnosti Duha, o jejích klientech, o naději a síle. Na závěr plánujeme projekci našeho dokumentu Tři pruhy Duhy, který budeme točit přímo pro tuto akci. Večer obohatí i živé hudební vstupy. Jsme zvědaví, co večer přinese, a doufáme, že se akce vydaří a povede se nám podpořit další krásný projekt. Těšíme se.

Václav Havel

*„Naděje není přesvědčení, že něco dobře dopadne,
ale jistota, že něco má smysl – bez ohledu na to, jak
to dopadne.“*

Možnost pomáhat byla jedním z důvodů, proč jsem chtěl vlastní byznys, říká spoluzakladatel miliardového FTMO

Text: Zdeněk Mihalco | Foto: Jan Faulkner

Otakar Šuffner a Marek Vašíček postavili jednu z neúspěšnějších českých firem současnosti. Jmenuje se FTMO a věnuje se modernímu proprietárnímu obchodování na finančních trzích. Není to byznys, který by se dal popsat několika slovy, v zásadě jde ale o to, že firma dává lidem po celém světě možnost vzdělávat se v obchodování a případně si i otestovat obchodování na „demo“ účtu, kde místo vlastního kapitálu využívají simulovaný. Drtivá většina uživatelů neprojde přísnými testy, ale ten, kdo uspěje, si díky FTMO může zkusit vydělat nemalé peníze.

Vydělává na tom i sama firma, o jejíž ziscích by si mohla řada ostatních byznysmenů nechat jen zdát. Předloni dosáhlo FTMO při obratu 6,8 miliardy korun zisku před úroky, zdaněním, odpisy a amortizací ve výši 2,4 miliardy korun.

Šuffner s Vašíčkem, ve věku šestatřiceti a třiatřiceti let, figurují v žebříčku nejbohatších Čechů. Už dlouho ale zdůrazňují, že

do podnikání nešli jen pro zisk, ale i proto, aby mohli pomáhat. Předloni například přislíbili darovat přibližně 130 milionů, z nichž významná část putovala do pražské Všeobecné fakultní nemocnice na nákup robotického operačního systému za 60 milionů korun.

„Pro mě osobně je filantropie motivací, proč byznys dělat. Pokud ho budeme dělat dobře a bude se nám dařit, tak budeme moci pomáhat. Nebudu lhát, mám svoji práci rád a baví mě, ale líbí se mi i tahle myšlenka,“ říká Otakar Šuffner v rozhovoru, v němž popisuje nejen to, jak společně s Vašíčkem o pomáhání druhým přemýšlejí, ale také jak se ve firmě rozhodují, koho podpoří, a proč považují za důležité o svých filantropických aktivitách mluvit.

Jak ve FTMO rozhodujete o tom, jestli někomu pošlete peníze?

Nějakou dobu jsem to dělal čistě já s Markem. V posledních letech se na nás ale začalo obracet stále víc jednotlivců a organizací, takže

jsme zavedli novinku a od loňska se o všechno stará kolegyně Markéta. Prochází veškeré žádosti, schází se osobně s žadateli a jednou za čas nám dvěma dává shrnutí a názor, kde by peníze měly největší dopad. My s Markem pak rozhodujeme na základě těchto jejich souhrnů.

Vzpomenete si, kdy jste si poprvé řekli, že jste jako firma vydělali dost a že byste se mohli podělit?

Kdy přesně to bylo, už nevím. Ale pamatuju si, že první peníze šly na Dobrého anděla a od té doby jim přispíváme každý rok.

Máte někoho, kdo vás ve filantropii inspiruje? Ať už veřejná osoba, nebo třeba někdo z rodiny?

Mě hodně inspiruje příběh Avastu a osobnosti Pavla Baudyše, Eduarda Kučery a Ondřeje Vlčka. Hlavní je ale naše vnitřní přesvědčení, že když se nám s Markem daří, tak bychom měli něco vracet zpátky. Pro mě osobně je to i obecnější motivace, proč byznys dělat. Každý jsme jiný a tíhneme k trochu jiným tématům, máme ale jasno v tom, které projekty odmítnout, protože nesedí do našeho zaměření.

Která témata jsou ta, co k vám sedí?

V zásadě bych řekl, že jsou dvě. Jedno je zdravotnictví, kde má smysl udat jakýkoliv budget, tedy i opravdu velké částky, a druhé je vzdělávání. Podporujeme Nadační fond Neuron a různé vzdělávací projekty. Ale ty opravdu velké peníze jdou na zdravotnictví. Minulý rok jsme podpořili dvacet sedm dobročinných organizací s tím, že ne všem můžeme poslat desítky milionů korun, protože by to nemělo efekt. Je spousta organizací, kterým dáte dvě stě padesát tisíc, což je třeba čtvrtina jejich rozpočtu, a pro ně to znamená strašně moc, víc by už ale nebylo efektivní. My si ale můžeme dovolit dávat víc a chceme dávat víc, a proto nás zajímá zdravotnictví, kde je obrovský potenciál pro další rozvoj. Chceme lidem opravdu pomáhat. Své zdraví samozřejmě můžete do určité míry ovlivnit, ale pak taky můžete mít smůlu. A pomáhat v těchto případech nám dává největší smysl.

Jak vnímáte rozdíl mezi malými a velkými dary? Chcete jít spíš cestou větších darů, nebo většího počtu menších darů?

Velké i menší dary řešíme zodpovědně. I u menších darů se kolegyně s danou organizací osobně setká, protože si chceme ověřit, jak funguje a na jaké účely bude dar směřovat. Celý proces je však poměrně rychlý. Větší dary, jako je například nákup přístrojů do nemocnic, trvají déle a už jen z administrativního hlediska to je poměrně náročný proces. V těchto případech jsme rádi i za konzultace s lidmi, kteří budou to, co se za finance pořídí, používat. U všech darů totiž chceme, aby byly využity efektivně a měly co možná největší pozitivní dopad.

Váš dosud největší jednorázový dar, zhruba 60 milionů korun, byl příspěvek na speciální přístroj pro Všeobecnou fakultní nemocnici. O co konkrétně šlo a proč jste si vybrali zrovna tuhle oblast?

Ono to celé vzniklo bez většího předchozího plánu. Prostě jsme kontaktovali vedení VFN s tím, že bychom chtěli pomoci. Přišla nám odpověď, že dokážou využít jakýkoliv rozpočet. A jelikož jsme psali, že bychom chtěli dát peníze tam, kde to bude mít opravdu velký dopad, kde by to pomohlo jak nemocnici, tak pacientům, a jestli třeba není nějaká technologie, která by péči posunula dál. A tak nám poslali seznam přístrojů, které by to to splňovaly. Nám se s Markem líbil robotický operační systém, který je skvělý v tom, že vás chirurg, který ho využívá, nemusí příliš rozříznout. Lékař stojí v rohu místnosti, má na sobě brýle pro virtuální realitu a vy máte v sobě kamerku, která mu promítá, co se děje ve vašem těle. On vše vidí a ovládá. Robotické paže jsou velice precizní a celkově je zákrok, který provádějí, o poznání méně invazivní než klasická operace. Takže vás pak čeká i řádově kratší rekonvalescence. To je skvělé jak pro vás jako pacienta, tak i pro nemocnici, protože může odbavit víc operací. A vůbec je to posun dopředu. Když nám lékaři ve VFN ukazovali, jak ten přístroj operuje, bylo to neskutečné.

Takže to pro vás byla dobrá filantropická investice? Co vlastně takovou investici definuje? Máte nějak dané, že projekt musí třeba pomáhat, nebo vám dělat radost?

Pro nás je důležité, aby to, co podpoříme, fungovalo. Jednak to musí reálně pomoci, třeba jako tento robot, který zajistí šetrnější operace, nemluvě o školení a rozvíjení lékařů, kteří, dostali špičkový světový přístroj. Jestli z něčeho máme radost, důležité není, hlavní je, aby to sloužilo. My za své dary neočekáváme nic na oplátku, dar je přece hlavně od toho, aby něco přinesl a dával smysl.

Ve FTMO mimo jiné taky chystáte charitativní vánoční běhy. Jak jste se k tomu dostali?

To vzniklo loni a byl to Markův nápad, který jsme nazvali FTMO Ježíšek Run. Marek je totiž prezident našeho běžeckého klubu, jehož členové chodí běhat každou středu a pátek za jakéhokoliv počasí. Lidí tam je docela dost a Marek loni přišel s tím, že bychom mohli uspořádat celofiremní běh v santovských čepicích a za každého, kdo se zúčastní, dát deset tisíc korun na charitu. A povedlo se to. Prostě běžíte a máte na hlavě tu čepici, není to žádný závod, ale vyloženě zábava. Odběhnete pět kilometrů a na konci je svačák a částka, kterou na základě účasti darujeme. Loni jsme si řekli, že běh otevřeme i obchodním partnerům, a nakonec nás běželo 195. To je skvělé číslo a uvidíme, zda se nám ho příští rok opět podaří překonat.

Kolik vás je ve firmě?

V Praze asi 280, ale je pravda, že hodně lidí se běhu bojí. Mají strach, jestli těch pět kilometrů dají. Na to jim říkáme, že to klidně můžou ujit pěšky, hlavně ať si užijeme srandu a peníze jdou na dobrou věc.

Rozhodují o tom, kam tyto peníze půjdou, i samotní běžci?

To ne. Na webu FTMO Ježíšek Run ale máme seznam organizací, které jsme podpořili minulý rok, a zveřejníme i ty, které to budou letos. Opět platí, že když kolegové mají tip na nějakou organizaci, tak nám ho posílají, ale vybíráme pořád já s Markem.

V čem vidíte propojení mezi filantropií a vaším byznysem, pokud tam vůbec nějaké je? Váš obor je natolik specifický, že to na první pohled není patrné.

Přímé propojení s filantropií v tomhle smyslu FTMO nemá. Ale zase díky tomu, že jsme globální firma, rádi bychom pomáhali i globálně. Administrativně to není úplně jednoduché, ale určitě to je cesta, kterou chceme jít. Jelikož máme klienty ve Velké Británii, rádi bychom od nich získávali tipy, které lokální projekty podpořit. Ale tak daleko ještě nejsme.

Když se rozhodujete, komu a co darovat, nakolik to děláte srdcem a nakolik rozumem?

Jde o oboje. Že chcete pomáhat těm, kdo to potřebují, je dané náhledem na svět, výchovou, morálkou, je to prostě ve vás. Pak jsou ale dary, které jsou nákladné, jako třeba ten náš pro VFN. A pokud mají mít opravdový dopad, tak nad nimi musíte racionálně uvažovat, jinak by to byly vyhozené peníze.

Máte vůbec čas o darování přemýšlet? Řízení firmy, jako je FTMO, musí být extrémně časově náročné a představuji si, že to prostupuje celým vaším životem. Je filantropie něco, co se vám honí hlavou třeba i na dovolené?

Času je málo, ale platí, že každý projekt se k nám s Markem dostane. Jen přes onu zmiňovanou kolegyni, jejímž úkolem je předem zjistit víc, posoudit, jestli projekt odpovídá našemu záběru, a doporučit, jak s ním naložit. My dva máme ve výsledku čtrnáct dní na rozmyšlenou, co podpoříme, a tím naše role končí. Spousta organizací i jednotlivců nám pak chce osobně poděkovat. I když je nám to líto, tyto schůzky odmítáme, protože ten čas opravdu není.

Máte stanovené konkrétní procento ze zisku, které ročně směřuje na dobročinnost, nebo se rozhodujete podle toho, jaké žádosti jsou zrovna na stole?

Předem danou sumu nemáme. Kolik přispějeme se odvíjí od toho, jaké projekty nás zaujmou. Do budoucna bychom ale celkově naši dobročinnost chtěli pojmout profesionálněji. Rádi bychom pomáhali ne jen párkrát do roka, když máme čas si na to sednout, ale kontinuálně. To znamená, aby o tom rozhodoval někdo jiný než my dva... To je směr, kterým chceme do budoucna jít, ale zatím tam nejsme.

Říkal jste, že osobně za dobročinnost nic neočekáváte, je ale něco, co tyto aktivity přináší FTMO?

Pár let nazpátek jsme s Markem o našich darech vůbec nemluvili a téměř nikdo o nich tedy nevěděl. Pak jsme se ale zmínili na vánočním večírku a lidi reagovali velice pozitivně a říkali, že by se chtěli dozvědět víc. Tak jsme to začali komunikovat a ukázalo se to jako skvělé rozhodnutí, které dělá, nebudeme si nic nalhávat, i dobré PR. Nicméně zaměstnanci jsou teď rádi, partneři jsou rádi. Když si o nějaké jiné společnosti přečtu, že darovala, tak jsem taky rád. Osobně to nepotřebuju mít někde napsané, ale hrozně rád bych – být to taky zní nabubřele – kdyby se nám podařilo inspirovat ostatní. Aby i další společnosti viděly, že darovat je normální a běžná věc. To by za mě bylo úplně to nejlepší, co by se mohlo stát.

Co darování přináší vám osobně?

Určitě motivaci do práce, protože na tom vše závisí. Pokud budou naši klienti spokojeni, tak budeme moci jako firma růst a budeme mít prostředky k tomu, abychom mohli pomáhat. A ukazovat ostatním, že oni můžou taky, když budou chtít. A samozřejmě když si někdy čtu děkovné dopisy, je to neskutečné, vždycky je radost je číst.

A co vás takto potěšilo v poslední době?

Nedávno jsme poslali skupinu handicapovaných seniorů na dovolenou a oni nám posílali fotky a vzkazy, že takhle se neměli snad nikdy v životě, protože dřív se nikam nedostali. Tak to bylo velice silné. To byla zase ta srdcovka. U darů v řádech milionů korun, které míří na podporu výzkumu, bych byl šťastný za jakýkoliv, byť i nepatrný, posun v možnostech léčby. Na to bych byl velmi hrdý.

Co mají společného pojišťovna, oblíbené espadrilky a jedna čokoládovna? Všechny jsou příkladem nekonvenční zahraniční filantropie

Text: Lucie Černošávková | Foto: archiv firem

Boty Toms dost možná znáte. Tyto espadrilky nosí muži, ženy i děti po celém světě a nepatří k těm úplně nejlevnějším. Možná už ale nevíte, že se tato značka zároveň řadí mezi úspěšné propagátory myšlenky, že byznys a pozitivní sociální dopad mohou fungovat společně. Podobně smýšlejících firem je ve světě ale mnohem víc – třeba originální pojišťovna Lemonade, značka oblečení Tentree, ekologický vyhledávač Ecosia nebo nekompromisní čokoládovna Tony's Chocolonely. Jak k filantropii přistupují?

Příběh značky Toms začal v Argentině v roce 2006. Tehdy se třicetiletý Blake Mycoskie toulal po tamním venkově a všiml si, kolik dětí tam chodí bosých. Když pak o pár měsíců později svou obuvnickou firmu zakládal, zakomponoval do ní dnes už slavný model One for One. Princip byl jednoduchý: za každý prodaný pár darovala firma druhý pár bot dětem.

„Říkali jsme tomu Tomorrow's Shoes Project, zkráceně Toms. Na začátku jsme fungovali z mého bytu a postupně jsme rozdali na 100 milionů párů bot. Když jsem firmu v roce 2014 prodal, její hodnota činila 650 milionů dolarů,“ uvedl Mycoskie v nedávném rozhovoru pro Forbes.

Ačkoliv firma Toms s původním modelem One for One pod novými majiteli v roce 2019 skončila, nahradil ho dodnes platný závazek: darovat každý rok třetinu zisku organizacím, které pečují o dětské vzdělávání a fyzické i duševní zdraví.

Na myšlence ekonomiky s lidským rozměrem vyrostla i americká digitální pojišťovna Lemonade, kterou v roce 2015 založili tehdy čtyřicátníci Daniel Schreiber a Shai Wininger. Pomoc druhým se rozhodli spojit i s nápravou pošramocené pověsti pojišťovnictví. V systému nazvaném The Giveback každoročně posílají nevyčerpané prostředky z pojistného na účty dobročinných organizací, které si jejich klienti předem zvolili. Pojišťovna Lemonade si z pojistného ponechává pouze fixní poplatek.

„S tradičním pojišťovnictvím je neodmyslitelně spjatý konflikt zájmů: každý dolar, který pojišťovna vyplatí na úhradách

svým klientům, znamená o dolar méně zisku pro ni. A to mezi oběma stranami vytváří základní nesoulad a vyvolává v lidech nespokojenost,“ vysvětloval základní myšlenku Lemonade Schreiber. „Tím, že jsme do tohoto modelu přidali třetí stranu – charitu – doufáme, že se nám podaří vytvořit systém, který naopak v lidech probudí to nejlepší.“ Lemonade uvádí, že v rámci programu The Giveback takto vyplatila více než 12 milionů dolarů.

Propojit byznys s ochranou přírody se zase rozhodla kanadská značka outdoorové módy Tentree. U jejího zrodu stáli v roce 2012 tři tehdy do ochrany přírody zapálení dvacátníci – Derrick Emsley, Kalen Emsley a David Luba. Základem jejich podnikání je závazek, že za každý prodaný kus oblečení vysadí deset stromů. Zákazník navíc získá unikátní kód, díky němuž může zjistit, kde přesně „jeho“ deset stromů roste, a sledovat, jak se jim daří.

„Tentree jsme nezaložili primárně proto, abychom vybudovali oděvní firmu, ale proto, abychom získali stabilní zdroj peněz pro naše zalesňovací aktivity,“ vysvětloval Forbesu svou motivaci Derrick Emsley. Stromy dnes Tentree sází v deseti zemích světa včetně Madagaskaru, Indonésie, Nepálu nebo Senegalu. V roce 2014 firma oznámila první milion vysazených stromů, loni už to bylo celkem 100 milionů. Do roku 2030 by se ráda dostala na jednu miliardu.

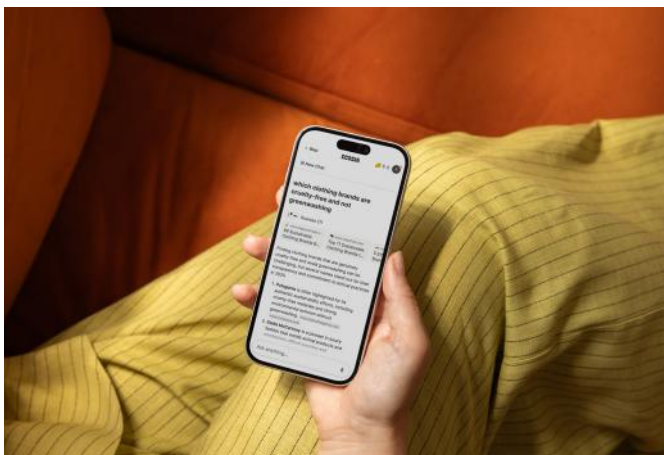
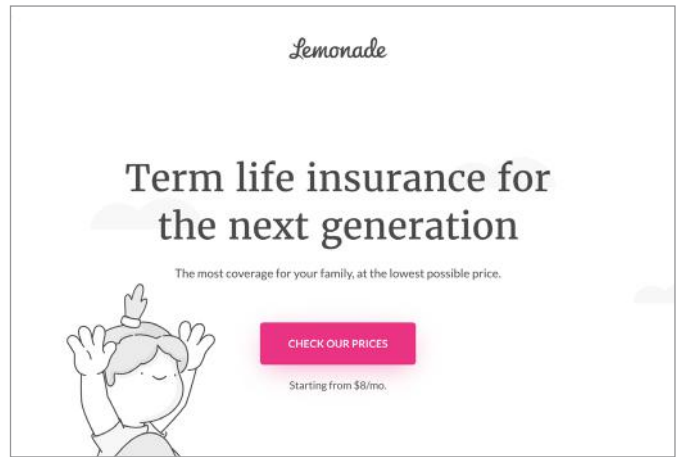
O přírodu pečuje i německá společnost Ecosia, kterou v roce 2009 založil šestadvacetiletý Christian Kroll. Ta provozuje stejnojmenný internetový vyhledávač s krédem, že bychom všichni měli mít možnost být „klimaticky aktivní každý den“. V praxi to znamená, že její produkty jsou neziskové a společnost veškerý svůj zisk investuje zpět do planety. Z 80 % má jít opět o výsadbu nových stromů, zbytek má putovat na podporu iniciativ zabývajících se regenerativním zemědělstvím nebo obnovitelnými zdroji energie. Firma každý měsíc zveřejňuje své účetnictví a ze záznamů za rok 2024 vyplývá, že na výsadbu stromů posílá měsíčně v průměru jeden milion eur, tedy zhruba 25 milionů korun.

Příkladem angažovaného byznysu, který usiluje o širší celospolečenskou změnu, je nizozemská čokoládovna

Tony's Choclonely. Tu v roce 2005 založil svérázný novinář Teun van de Keuken. Dříve na sebe upozornil tím, že usiloval o vlastní odsouzení za nákup a konzumaci čokolády vyrobené v nelegálních podmínkách – měl na mysli dětskou práci. Dnes se společně se svými partnery zasazuje právě o to, aby dětská práce z výroby čokolády zcela zmizela a aby producenti surovin dostávali férovou odměnu.

„Firmu jsme založili vlastně náhodou. Hlavní, o co nám šlo, byl reálný dopad,“ vysvětlil Teun van de Keuken v reportáži stanice CNBC. „Nejde jen o to, abychom měli dobrý pocit my jako

zákazníci, ale abychom dokázali opravdu něco změnit,“ dodal ještě. Spolupracujícím farmářům v Ghaně a na Pobřeží slonoviny proto Tony's Choclonely vyplácí prémie nad rámec běžných cen. V sezóně 2023/2024 firma zaplatila farmářům na Pobřeží slonoviny o 44 % více, než činila státem stanovená výkupní cena kakaa. A u jejich dlouhodobých partnerů také klesl podíl dětské práce na 3,9 %, zatímco průměr činí 46,7 %. Ačkoliv firma Tony's Choclonely předloni utržila 162 milionů dolarů, díky jejich čokoládovým tabulkám zůstávají nerovnoměrně rozdělené – jako symbol nerovnosti v čokoládovém průmyslu.

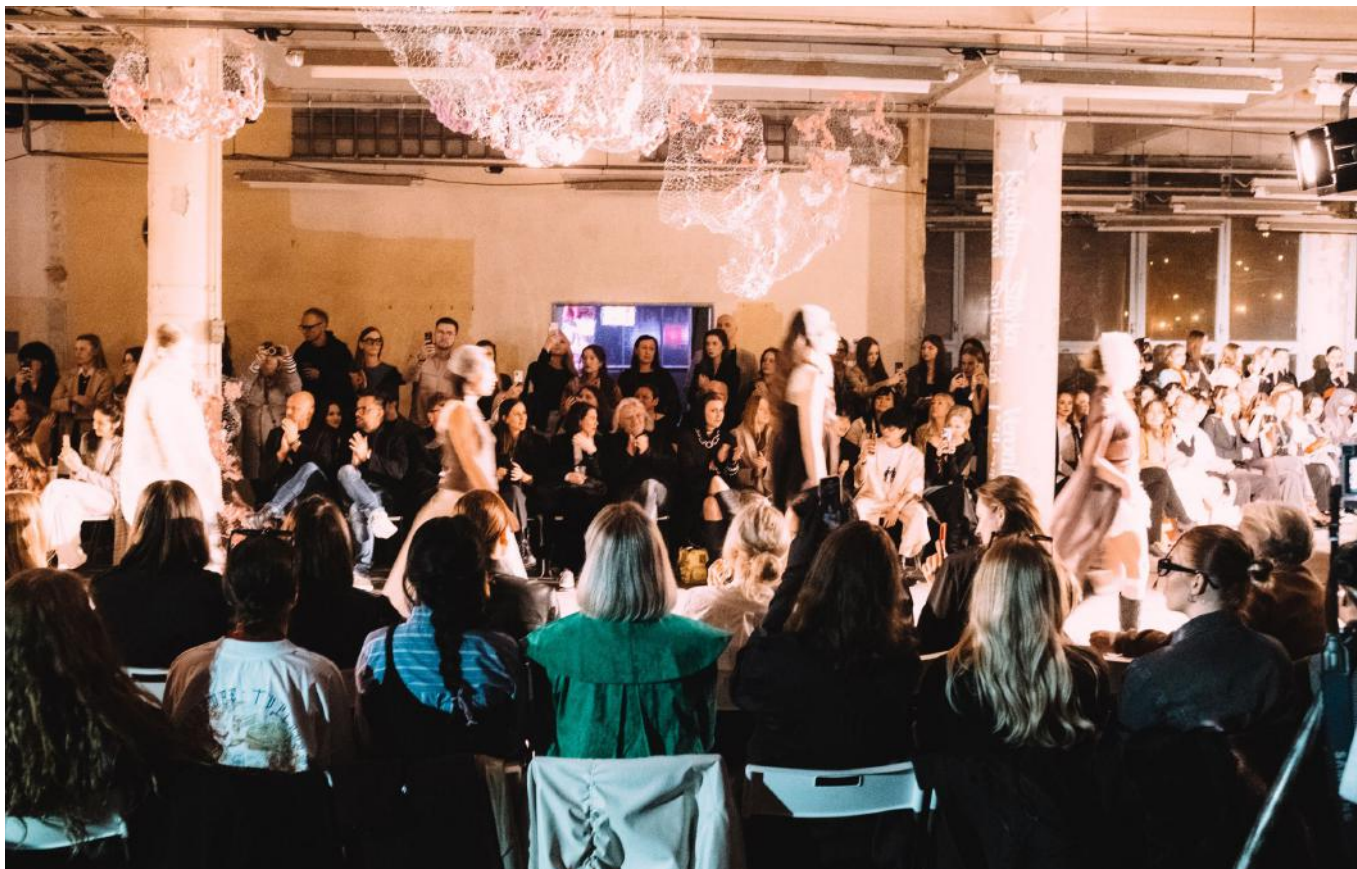
Amanda Gorman

*„Vždy existuje světlo, jsme-li dost odvážní ho vidět.
Jsme-li dost odvážní jím být.“*

*“For there is always light, if only we’re brave enough
to see it. If only we’re brave enough to be it.”*

Praxe místo teorie: Jak Univerzita Tomáše Bati učí studenty efektivně pomáhat

Text: Monika Fenclová | Foto: archiv Univerzity T. Bati

Předmět Projekty neziskových organizací (neboli PRON) na Fakultě multimediálních komunikací na zlínské Univerzitě Tomáše Bati (FMK UTB) dokazuje, že na vysoké škole se nemusí učit jen teorie, ale i skutečná pomoc. Studenti v předmětu propojují svou kreativitu se silnými společenskými tématy a ve spolupráci s neziskovkami tvoří projekty, které mají reálný dopad. U jeho zrodu stála Marcela Göttlichová, která celý předmět vede a předává studentům cenné zkušenosti s projektovým řízením včetně organizace benefičních akcí – mezi ně patří například i oblíbená módní přehlídka DOTEK pořádaná v rámci projektu Event Fashion Dotek. V rozhovoru popisuje, co ji k vytvoření neotřelého předmětu vedlo, jak na něj studenti reagují i v čem spatřuje jeho největší přínos.

Můžete představit předmět Projekty neziskových organizací. Jak vznikl, co je jeho hlavní myšlenkou a proč je podle vás v dnešní době důležitý?

Na úplném začátku stála účast našich studentů na jednodenní akci v rámci Evropského roku lidí s postižením v roce 2003. Ta vzbudila nadšení jak mezi studenty, tak mezi zapojenými neziskovými organizacemi. Studenti díky tomu získali možnost aplikovat teoretické poznatky v praxi, vyzkoušeli si realizaci projektu se vším, co projektové řízení obnáší, ale především

mohli pomoci těm, kteří to potřebují. Neziskovým organizacím se na druhé straně otevřel přístup k aktuálním odborným poznatkům, inovativním nápadům a motivovaným dobrovolníkům. Ukázalo se to jako skvělé spojení, a tak jsme stvořili PRON, který na tuto akci systematicky navazuje. Náš předmět dnes navíc považujeme za ještě důležitější než dřív, protože neziskové organizace se musí stále více potýkat s klesající reálnou hodnotou státních dotací a bojovat s nedostatkem času a lidských zdrojů. Spolupráce se studenty je tak podle nás už nezbytná pro obě strany.

V naší ročence představujeme fotografie z módní přehlídky DOTEK. Jak tento studentský projekt v rámci vašeho předmětu vznikl a co je jeho hlavní náplní?

Tato přehlídka je součástí akce Fashion Event Dotek, která vznikla v akademickém roce 2012/2013 pod heslem „Móda, která pomáhá“. První ročník směřoval k podpoře Centra zdravotní a sociální pomoci Dotek ve Vizovicích, což se odrazilo i v názvu samotného projektu. Další ročníky se už ale konaly ve prospěch organizace Mamma HELP a později Aliance žen s rakovinou prsu. Z původního galavečera s přehlídkou se nakonec stala akce s bohatým doprovodným programem a závěrečnou benefiční dražbou. Hlavním cílem ale vždycky bylo a je zdůraznit význam prevence nádorových onemocnění mezi mladou generací.

Jakou roli mají studenti v přípravě benefiční dražby?

Role studentů je významná, protože právě organizace podobných akcí je podstatou PRONu. Významným aspektem je ovšem i to, že Fakulta multimediálních komunikací už od svého vzniku směřovala pozornost k úzkému propojení marketingu, designu a audiovizuálního umění. Budoucí specialisté na reklamu, fundraising, PR apod. si tak mohou vyzkoušet spolupráci se studenty z výtvarných oborů. Právě tato mezioborová synergie ukazuje, jak důležité je vzájemné pochopení i spojení obou stran, tedy ono strategické i kreativní, aby dražba byla co nejuspěšnější.

V rámci předmětu se studenti kromě DOTEKu věnují i jiným projektům (Němá tvář, Paraparáda, Den vody, Život není zebra aj.). Který z nich vás nejvíce zaujal a proč?

Všechny projekty mají své opodstatnění a každý je důležitý, specifický a jeho pomoc nepostradatelná. K nejemocionálnějším projektům by se daly zařadit zvláště dny plné pohody a zábavy pro lidi s mentálním postižením (FajnDen) či osoby s kombinovaným a fyzickým postižením (Paraparáda). Právě při jejich realizaci si studenti plně uvědomují, jak náročný může být život pro některé z nás, ale také zažívají pocit radosti z každého společného setkání a společných chvil.

Co podle vás studenti prací na reálných projektech neziskových organizací získávají pro svůj profesní a osobní růst?

Ze samé podstaty PRONu plyne, že by měl studentům dát co nejhlubší vhled do praxe. Stejně tak by jim ale měl přiblížit, jaké jsou největší problémy naší společnosti, a dát jim možnost vykonat něco dobrého pro své okolí. Snažíme se jim ukázat, že i neziskové aktivity mohou být moderní a trendy a zároveň efektivní v řešení problémů. A podle jejich reakcí věřím, že se nám to daří.

Jak vybíráte neziskové organizace a témata, se kterými studenti pracují? Co je pro vás klíčové?

Jedním z klíčových projektů byl hned na počátku projekt Život není zebra. Jednalo se o jeden z našich nejrozsaáhlejších neziskových projektů, který byl zaměřen na přípravu, propagaci a realizaci dvoutýdenní výstavy neziskových organizací Zlínského kraje. Součástí byla řada workshopů a doprovodných akcí pro laickou i odbornou veřejnost. Účelem bylo nabídnout lidem přehled o aktivitách neziskových organizací v kraji a možnostech spolupráce. Tato rozmanitost se pak odrazila i v rozmanitosti projektů, kterým se v rámci předmětu PRON věnujeme.

Můžete uvést příklad, kdy studentská práce v rámci PRON pomohla neziskové organizaci řešit konkrétní problém?

Vzhledem k dlouholeté historii předmětu by to byl poměrně obsáhlý výčet. Bylo to jednoduše všude tam, kde to bylo v danou chvíli potřeba.

Jak byste popsala přístup dnešní mladé generace k darování a angažovanosti – liší se podle vás od dřívějších generací? Jaká témata podle vás mladé zajímají a co je pro ně nejvíce motivující?

Dnešní mladá generace se v přístupu k filantropii a společenské angažovanosti významně posunula v tom smyslu, jak propojuje své hodnoty s každodenním životem. Troufám si říct, že v době vzniku předmětu byl přístup studentů více emotivní, naproti tomu ti dnešní jsou racionálnější a uvážlivější, chtějí být součástí řešení, nikoliv jen netečnými pozorovateli. Mladí lidé se zajímají o příčiny problémů a sami chtějí přispět ke změně systémů, které je způsobují. Nezáleží jim až tak na tom, jestli spolupracují se zavedenou neziskovkou, ale raději se budou snažit podpořit lokální projekt nebo i jednotlivce, kde vidí jasný příběh a výsledky. Často se setkáváme s tím, že mladí chtějí dnes být autentičtí – to znamená být opravdoví a zůstat sami sebou. Od předchozích generací se liší i svým přístupem v řešení pomoci, nehledají cestu pouhé pasivní podpory, jako je poslání finančního příspěvku. Vyžadují reálný dopad, transparentnost a soulad s vlastními hodnotami.

Na co jste v rámci toho, co v PRONu za ta léta vzniklo, vy osobně nejvíce hrdá?

Jsem moc ráda, že naši studenti nejsou lhostejní k těm, kteří pomoc potřebují, ale ani k těm, kteří sami pomáhají. Jsem přesvědčená, že si zvolili správnou cestu pro svůj osobní i profesní život. A jak dokládají naši absolventi, tato cesta pro ně státnicemi nekončí. Současná doba přináší spoustu nových podnětů, ke kterým je třeba aktivně přistupovat a přispět k jejich řešení. Nemám obavy, že by naši studenti zůstali k této skutečnosti neteční.

Nadace Via

Už více než čtvrt století pomáháme v Česku tvořit místa, kde je radost žít. Naší vizí je společnost, kde stále více lidí jedná svobodně a přijímá odpovědnost za své okolí a kde jsou darování a dobročinnost běžnou součástí života.

Věříme, že předpokladem k tomu, aby Česko bylo sebevědomou a svobodnou zemí, je právě společnost aktivních lidí.

Proto je podporujeme granty, konzultacemi na míru a nabídkou vzdělávání. Rozvíjíme také dárcovství a firemní filantropii.

Pokud máte zájem s námi spolupracovat, ozvěte se nám na via@nadacevia.cz nebo se podívejte na www.nadacevia.cz

Stovky míst, kde to sousedsky žije, můžeme každý rok podporovat jen díky našim štědrým dárcům. Přidejte se k podpoře i Vy! Děkujeme.

Zvažujete podporu naší nadace a chcete vědět více? Napište nám na hana.staubrova@nadacevia.cz.

